

512.

ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 14 listopada 1935 r.

w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień umowy gospodarczej między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką, podpisanej w Warszawie dnia 4 listopada 1935 r.

Na podstawie art. 52 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Wprowadza się tymczasowo w życie postanowienia umowy gospodarczej między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką, podpisanej w Warszawie dnia 4 listopada 1935 r., oraz postanowienia porozumienia w formie wymiany pism z dnia 4 listopada 1935 r. między Przewodniczącym Delegacji Polskiej a Przewodniczącym Delegacji Niemieckiej do rokowań o zawarcie powyższej umowy.

(2) Tekst wspomnianej umowy i porozumienia zawarty jest w załączniku do rozporządzenia niniejszego.

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Spraw Zagranicznych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 20 listopada 1935 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

Marjan Zyndram-Kościałkowski

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Roman Górecki*

Załącznik do rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. (poz. 512)

UMOWA GOSPODARCZA

między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką.

WIRTSCHAFTSVERTRAG

zwischen dem Deutschen Reich und der Republik Polen

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

i

NIEMIECKI KANCLERZ RZESZY

ożywieni pragnieniem stworzenia podstawy umownej dla stosunków gospodarczych między obydwoma krajami, postanowili zawrzeć umowę gospodarczą.

W tym celu mianowali oni swoich Pełnomocników:

DER DEUTSCHE REICHSKANZLER

und

DER PRÄSIDENT DER REPUBLIK POLEN,

von dem Wunsche geleitet, eine vertragliche Grundlage für die Wirtschaftsbeziehungen zwischen den beiden Ländern zu schaffen, haben beschlossen, einen Wirtschaftsvertrag abzuschliessen.

Zu diesem Zwecke haben sie als ihre Bevollmächtigten ernannt:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

Pana Jana SZEMBEKA, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych,
Pana Mieczysława SOKOŁOWSKIEGO, Dyrektora Departamentu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu,

Niemiecki Kanclerz Rzeszy:

Pana Hansa Adolfa von MOLTKE, Ambasadora Nadzwyczajnego i Pełnomocnego,
Pana Dr. Hansa Richarda HEMMENA, Radcę Ambasady w Urzędzie Spraw Zagranicznych,

Der Deutsche Reichskanzler:

Herrn Hans Adolf von MOLTKE, Ausserordentlichen und Bevollmächtigten Botschafter,
Herrn Dr. Hans Richard HEMMEN, Botschaftsrat im Auswärtigen Amt,

Der Präsident der Republik Polen:

Herrn Jan SZEMBEK, Unterstaatssekretär im Ministerium für Auswärtige Angelegenheiten,
Herrn Mieczysław SOKOŁOWSKI, Ministerialdirektor im Ministerium für Industrie und Handel,

którzy, po wzajemnem zakomunikowaniu swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

die nach gegenseitiger Mitteilung ihrer in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten die nachstehenden Bestimmungen vereinbart haben:

Artykuł 1.

Wytwory gleby i przemysłu każdej z Umawiających się Stron będą przy przywozie do obszaru drugiej Strony, jak również przy wywozie do obszaru drugiej Strony, traktowane według zasady największego uprzywilejowania pod względem wysokości, pobierania i zabezpieczania ceł oraz opłat łącznie z wszelkimi należnościami, dodatkami, mnożnikami lub wszelkimi innymi podwyżkami, jak również pod względem wszelkich formalności celnych.

Artikel 1.

Die Boden- und Gewerbezeugnisse jedes vertragschliessenden Teiles werden bei der Einfuhr in das Gebiet sowie bei der Ausfuhr nach dem Gebiet des anderen Teiles in Ansehung des Betrages, der Erhebung und Sicherstellung von Zöllen und Abgaben einschliesslich aller Gebühren, Zuschläge, Koeffizienten oder sonstigen Erhöhungen sowie in Ansehung aller Zollförmlichkeiten nach dem Grundsatz der Meistbegünstigung behandelt.

Artykuł 2.

Niemieckie wytwory gleby i przemysłu, przywożone do polskiego obszaru celnego przez obszar innych krajów i polskie wytwory gleby i przemysłu, przywożone do Niemiec przez obszar innych krajów, jako też wytwory gleby i przemysłu krajów trzecich przywożone przez obszar jednej z Umawiających się Stron do obszaru drugiej Strony, nie mogą w przywozie podlegać żadnym innym lub wyższym cłom albo opłatom aniżeli gdyby były przywożone bezpośrednio z kraju pochodzenia lub przez jakikolwiek inny kraj.

Artikel 2.

Deutsche Boden- und Gewerbezeugnisse, die durch das Gebiet anderer Länder in das polnische Zollgebiet eingeführt werden, und polnische Boden- und Gewerbezeugnisse, die durch das Gebiet anderer Länder nach Deutschland eingeführt werden, sowie Boden- und Gewerbezeugnisse dritter Länder, die durch das Gebiet eines der vertragschliessenden Teile in das Gebiet des anderen Teiles eingeführt werden, dürfen bei ihrer Einfuhr keinen anderen oder höheren Zöllen oder Abgaben unterliegen, als wenn sie aus dem Ursprungsland unmittelbar oder durch irgendein anderes Land eingeführt worden wären.

Powyzsze postanowienie dotyczy zarówno towarów bezpośrednio przewożonych, jak i towarów, które podczas przewozu zostały przeładowane, przepakowane lub złożone na skład.

Diese Bestimmung gilt sowohl für die unmittelbar durchgeführten als auch für die Waren, die während der Durchfuhr umgeladen, umgepackt oder gelagert worden sind.

Artykuł 3.

Artikel 3.

Załącznik A.

Wytwory polskiego obszaru celnego wymienione w załączniku A nie będą podlegały, przy ich przywozie do obszaru celnego Niemiec, wyższym cłom od tych, które ustalone są w tym załączniku.

Anlage A.

Die in der Anlage A bezeichneten Erzeugnisse des polnischen Zollgebiets werden bei ihrer Einfuhr in das deutsche Zollgebiet keinen höheren als den in dieser Anlage festgesetzten Zöllen unterliegen.

Załącznik B.

Wytwory niemieckie, wymienione w załączniku B, nie będą podlegały, przy ich przywozie do polskiego obszaru celnego, cłom wyższym od tych, które ustalone są w tym załączniku.

Anlage B.

Die in der Anlage B bezeichneten deutschen Erzeugnisse werden bei ihrer Einfuhr in das polnische Zollgebiet keinen höheren als den in dieser Anlage festgesetzten Zöllen unterliegen.

Artykuł 4.

Opłaty wewnętrzne, które na obszarze jednej z Umawiających się Stron, czy to na rachunek państwa lub gminy, czy też innego związku prawa publicznego, obciążają lub obciążać będą wytwarzanie, przyrządzanie lub spożycie pewnego towaru, nie mogą wytworów drugiej Strony pod żadnym pozorem dotknąć silniej lub w sposób bardziej uciążliwy, aniżeli tego samego rodzaju wytwory własnego kraju lub kraju najbardziej uprzywilejowanego.

Pojazdy motorowe, wyrabiane na obszarze jednej z Umawiających się Stron, będą korzystały na obszarze drugiej z Umawiających się Stron w zakresie opłat licencyjnych, udogodnień rejestracyjnych i tym podobnych spraw z traktowania niemniej przychylnego, jak pojazdy motorowe tej ostatniej Strony.

Artykuł 5.

W sprawie nacjonalizacji towarów przywożonych przez jedną z Umawiających się Stron do obszaru drugiej Strony, ta Strona przyznawać będzie największe uprzywilejowanie, biorąc za podstawę swe własne ustawodawstwo.

Przy stosowaniu przepisów o nacjonalizacji towarów, wyrabiane w uprzywilejowanym obrocie celnym, będą tak samo traktowane, jak towary wyrabiane w wolnym obrocie.

Artykuł 6.

Na wypadek, gdyby jedna z Umawiających się Stron była zmuszona zakazać lub ograniczyć przywóz lub wywóz towarów, zobowiązuje się ona, o ile to możliwe, uwzględnić interesy drugiej Strony.

Artykuł 7.

Załącznik C.

Dla przywozu do Niemiec polskich zwierząt, części zwierząt i produktów zwierzęcych, jak również siana i słomy, obowiązują postanowienia zawarte w załączniku C.

Niemieckie przepisy weterynaryjne pozostają pozatem nienaruszone.

Artykuł 8.

Kupcy, fabrykanci i inni przemysłowcy jednej z Umawiających się Stron, którzy dowiodą zapomocą karty legitymacyjnej, wystawionej przez władze swego kraju, że są uprawnieni do wykonywania swego handlu lub swego przemysłu w Państwie, w którym posiadają swoją siedzibę oraz, że uiszczają tam ustawowe podatki i opłaty, winni mieć prawo, bądź osobiście, bądź przez komiwojażerów, pozostających w ich służbie, czynić zakupy towarów na obszarze drugiej Strony u kupców lub w otwartych miejscach sprzedaży albo u osób, które towary te wytwarzają sposobem przemysłowym, przestrzegając przepisane formalności. Mogą oni również poszukiwać zamówień u kupców lub u innych osób, przy wykonywaniu przemysłu których — to osób towary zaofiarowanego rodzaju znajdują zastosowanie, oraz mają

Artikel 4.

Innere Abgaben, die in dem Gebiet des einen der vertragschliessenden Teile, sei es für Rechnung des Staates oder einer Gemeinde oder einer anderen Körperschaft, auf der Erzeugung, der Zubereitung oder dem Verbrauch einer Ware ruhen oder ruhen werden, dürfen die Erzeugnisse des anderen Teiles unter keinem Vorwand höher oder in lästigerer Weise treffen als die gleichartigen Erzeugnisse des eigenen oder des meistbegünstigten Landes.

Hinsichtlich der Zulassungsgebühren, der Erleichterungen für die Zulassung und ähnlichem werden die in dem Gebiet des einen der vertragschliessenden Teile hergestellten Kraftfahrzeuge in dem Gebiet des anderen der vertragschliessenden Teile nicht weniger günstig behandelt werden als die Kraftfahrzeuge des letzteren.

Artikel 5.

Hinsichtlich der Nationalisierung der von einem der vertragschliessenden Teile in das Gebiet des anderen Teiles eingeführten Waren wird dieser, ausgehend von seiner eigenen Gesetzgebung, die Meistbegünstigung gewähren.

Bei der Anwendung der Bestimmungen über die Nationalisierung werden die im zollbegünstigten Verkehr hergestellten Erzeugnisse ebenso behandelt werden wie Erzeugnisse, die im freien Verkehr hergestellt wurden.

Artikel 6.

Für den Fall, dass einer der vertragschliessenden Teile genötigt sein sollte, die Ein- oder Ausfuhr von Waren zu verbieten oder zu beschränken, verpflichtet er sich, die Interessen des anderen Teiles soweit möglich zu berücksichtigen.

Artikel 7.

Anlage C.

Für die Einfuhr polnischer Tiere, tierischer Teile und Erzeugnisse sowie von Heu und Stroh nach Deutschland gelten die in der Anlage C enthaltenen Bestimmungen.

Im übrigen bleiben die veterinären deutschen Bestimmungen unberührt.

Artikel 8.

Kaufleute, Fabrikanten und andere Gewerbetreibende des einen vertragschliessenden Teiles, die durch eine von den Behörden ihres Landes ausgestellte Ausweiskarte nachweisen, dass sie in dem Staat, in dem sie ihren Wohnsitz haben, zur Ausübung ihres Handels oder ihres Gewerbebetriebes berechtigt sind, und dass sie dort die gesetzlichen Steuern und Abgaben entrichten, sollen befugt sein, selbst oder durch in ihrem Dienste stehende Reisende, unter Beobachtung der vorgeschriebenen Förmlichkeiten, in dem Gebiet des anderen Teiles bei Kaufleuten oder in offenen Verkaufsstellen oder bei Personen, welche die Waren gewerbsmässig erzeugen, Wareneinkäufe zu machen. Sie können ferner bei Kaufleuten oder bei anderen Personen, in deren Gewerbebetrieb Waren der angebotenen Art

prawo mieć ze sobą próbki towarowe i wzory, jednakowoż nie towary. Z powodu działalności określonej w niniejszym ustępie nie będą oni zobowiązani do uiszczania żadnej specjalnej opłaty.

Karty legitymacyjne odpowiadać muszą wzorowi, ustalonemu w Konwencji międzynarodowej o uproszczeniu formalności celnych, podpisanej w Genewie dnia 3 listopada 1923. Dla tych kart legitymacyjnych nie będzie wymagana wiza konsularna ani inna.

Postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania do wykonywania przemysłu określonego, handlu domokrajnego, tudzież do poszukiwania zamówień u osób, które nie trudnią się ani handlem ani przemysłem. Umawiające się Strony zastrzegają sobie w tym względzie zupełną swobodę swego ustawodawstwa.

Artykuł 9.

Poniżej wymienione przedmioty będą przez każdą z Umawiających się Stron zwolnione od wszelkiej opłaty przywózowej i wywózowej pod warunkiem powrotnego ich wywozu lub powrotnego przywozu, jak również zabezpieczenia przypadających ewentualnie opłat, i z zastrzeżeniem zastosowania potrzebnych zarządzeń kontrolnych:

- a) narzędzia, instrumenty i mechaniczne przyrządy, które przywozi przedsiębiorca jednej ze Stron do obszaru drugiej Strony, ażeby tam umożliwić dokonanie przez swój personel robót montażowych, doświadczalnych, reparacyjnych lub innych tym podobnych, bez względu na to, czy wspomniane przedmioty przywiezione zostały przez nadesłanie, czy też przez sam ten personel;
- b) przedmioty do naprawy;
- c) używane, odpowiadające zwyczajom handlowym, opakowania wszelkiego rodzaju, jako też opony ochronne i inne środki opakowania a także drewniane wkładki do tkanin, krążki drewniane i tekturowe, które z obszaru jednej z Umawiających się Stron przywozi się do obszaru drugiej Strony w celu wywozu towarów lub też wywozi się z obszaru drugiej Strony zpowrotem po stwierdzeniu, że one służyły do tego celu;
- d) części maszyn do wypróbowania;
- e) towary (z wyjątkiem artykułów spożywczych), które sprowadza się na wystawy, targi lub jarmarki;
- f) wozy i skrzynie meblowe, które przeprowadza się przez granicę w tym celu, aby pewne przedmioty przewieźć z obszaru jednej z Umawiających się Stron do obszaru drugiej Strony, nawet gdyby miały one zawierać nowy ładunek w drodze powrotnej, bez względu na to, na jakim miejscu ten nowy ładunek został przyjęty, nie zaś w razie, gdyby one w międzyczasie zostały użyte do transportów wyłącznie wewnątrz kraju; obydwie te środki przewozowe wraz z przynależnościami służącymi do zwykłego użyt-

Verwendung finden, Bestellungen suchen und sind berechtigt, Warenproben und Muster, jedoch keine Waren mitzuführen. Wegen der in diesem Absatz bezeichneten Tätigkeit werden sie keiner besonderen Abgabe unterworfen.

Die Ausweiskarten müssen dem Muster entsprechen, das in dem am 3. November 1923 in Genf unterzeichneten internationalen Abkommen über die Vereinfachung der Zollformlichkeiten aufgestellt ist. Ein konsularischer oder anderer Sichtvermerk wird für diese Ausweiskarten nicht gefordert.

Die Bestimmungen dieses Artikels finden keine Anwendung auf den Gewerbebetrieb im Umherziehen, auf den Hausierhandel und auf das Aufsuchen von Bestellungen bei Personen, die weder Handel noch ein Gewerbe betreiben. Die vertragschliessenden Teile behalten sich in dieser Hinsicht volle Freiheit ihrer Gesetzgebung vor.

Artikel 9.

Die unten genannten Gegenstände werden von jedem der vertragschliessenden Teile unter der Bedingung der Wiederausfuhr oder der Wiedereinfuhr sowie der Sicherstellung etwa fällig werdender Abgaben und unter Vorbehalt der erforderlichen Aufsichtsmassnahmen frei von jeder Ein- und Ausgangs-abgabe gelassen:

- a) Werkzeuge, Instrumente und mechanische Geräte, die ein Unternehmer des einen in das Gebiet des anderen vertragschliessenden Teiles einführt, um dort durch sein Personal Montierungs-, Versuchs-, Ausbesserungs- oder andere ähnliche Arbeiten vornehmen zu lassen, gleichviel ob die genannten Gegenstände durch Versendung eingeführt oder durch das Personal selbst eingebracht werden;
- b) Gegenstände zur Ausbesserung;
- c) gebrauchte handelsübliche Umschliessungen aller Art sowie Schutzdecken und andere Verpackungsmittel, auch Webebäume, Holz- und Papprollen, die aus dem Gebiet des einen in das Gebiet des anderen vertragschliessenden Teiles zum Zwecke der Ausfuhr von Waren eingeführt oder, nachdem sie nachweislich dazu gedient haben, aus dem Gebiet des anderen Teiles wieder zurückgebracht werden;
- d) Maschinenteile zum Ausproben;
- e) Waren (mit Ausnahme von Verzehrungsgegenständen), welche auf Ausstellungen, Märkte oder Messen gebracht werden;
- f) Möbelwagen und Möbelkästen, die über die Grenze zu dem Zweck gebracht werden, Gegenstände aus dem Gebiet des einen in das Gebiet des anderen vertragschliessenden Teiles zu befördern, auch wenn sie auf der Rückreise eine neue Ladung tragen, gleichgültig, an welchem Ort diese neue Ladung aufgenommen worden ist, nicht aber, wenn sie inzwischen zu reinen Inlandtransporten verwendet worden sind; beide Beförderungsmittel einschliesslich des zum üblichen Gebrauche während der Beförderung dienenden

ku w czasie transportu i z wyznaczeniem sześciomiesięcznego terminu do powrotnego wywozu;

- g) próbki towarów i wzory według podpisanej dnia 3 listopada 1923 r. w Genewie Międzynarodowej Konwencji o uproszczeniu formalności celnych, z wyznaczeniem 12-miesięcznego terminu do powrotnego wywozu.

Towary ze szlachetnych metali, przywożone przez komiwojażerów, jako wzory z zastosowaniem odprawy warunkowej należy na żądanie zwolnić od powinności probierczej, o ile złożone zostanie odpowiednie zabezpieczenie, które przy towarach srebrnych nie może przekraczać podwójnej kwoty cła, zaś przy towarach złotych i platynowych czterokrotnej wysokości cła. O ile wzory nie zostaną na czas powrotu wywiezione, złożone zabezpieczenie przepada, niezależnie od kar przewidzianych w ustawodawstwie.

Artykuł 10.

Każda z Umawiających się Stron oznaczy władze, które są upoważnione i obowiązane do udzielania na żądanie obowiązujących informacji o stawkach taryfy celnej i taryfowaniu ściśle określonych towarów.

Artykuł 11.

O ile przy przywozie wytworów jednej z Umawiających się Stron do obszaru drugiej Strony wymagane jest przedkładanie świadectw pochodzenia, Umawiające się Strony zobowiązują się dołożyć starań, aby handel nie był krępowany zbędnymi formalnościami albo nadmiernymi opłatami przy wystawianiu świadectw pochodzenia.

Świadectwa pochodzenia mogą być wystawiane przez władzę celną miejsca wysyłki wewnątrz kraju lub na granicy, albo przez właściwą izbę przemysłowo-handlową, w Niemczech także przez Hauptabteilung II der Landesbauernschaften, urzędy handlu zagranicznego albo izby rzemieślnicze, w Polsce także przez urzędy wojewódzkie. Obydwa Rządy mogą wzajemnie porozumieć się co do udzielenia także innym aniżeli wyżej wymienionym instytucjom lub też organizacjom gospodarczym jednego z obydwu krajów upoważnienia do wystawiania świadectw pochodzenia, które władze celne drugiego kraju przyjmować winny. W razie, gdy świadectwa te nie są wystawiane przez upoważnioną do tego władzę państwową, może Rząd kraju przeznaczenia żądać, aby były one zaświadczone przez jego placówkę dyplomatyczną lub konsularną właściwą dla miejsca wysyłki towarów.

Świadectwa pochodzenia mogą być zredagowane zarówno w języku kraju przeznaczenia, jak i w języku kraju eksportującego; w tym ostatnim wypadku urzędy celne kraju przeznaczenia mogą żądać przekładu.

Jeżeli towary krajów trzecich przywożone są tranzytem przez obszar jednej z Umawiających się Stron do obszaru drugiej Strony, wówczas władze

Zubehörs und bei Gewährung einer Frist für die Wiederausfuhr von sechs Monaten;

- g) Warenproben und Muster nach Massgabe des am 3. November 1923 in Genf unterzeichneten internationalen Abkommens über die Vereinfachung der Zollförmlichkeiten bei Gewährung einer Frist für die Wiederausfuhr von 12 Monaten.

Edelmetallwaren, die von Handelsreisenden als Muster im Vormerkverfahren eingeführt werden, sind auf Verlangen vom Punzierungszwang zu befreien, wenn entsprechende Sicherstellung geleistet wird, die bei Silberwaren das Doppelte, bei Gold- und Platinwaren das Vierfache des Zollbetrags nicht übersteigen darf. Werden die Muster nicht rechtzeitig wieder ausgeführt, so verfällt die hinterlegte Sicherheit, unbeschadet der durch die Gesetzgebung vorgesehenen Strafen.

Artikel 10.

Jeder der vertragschliessenden Teile wird Behörden bezeichnen, die befugt und verpflichtet sind, auf Verlangen verbindliche Auskunft über Zolltarifsätze und die Tarifierung bestimmt bezeichneter Waren zu geben.

Artikel 11.

Soweit bei der Einfuhr von Erzeugnissen des einen vertragschliessenden Teiles in das Gebiet des anderen die Vorlage von Ursprungszeugnissen gefordert wird, verpflichten sich die vertragschliessenden Teile dafür zu sorgen, dass der Handel nicht durch überflüssige Förmlichkeiten oder übermässige Gebühren bei der Ausstellung von Ursprungszeugnissen behindert wird.

Die Ursprungszeugnisse können von der Zollbehörde des Versandortes im Innern oder an der Grenze oder von der zuständigen Industrie- und Handelskammer, im Deutschen Reich auch von der Hauptabteilung II der Landesbauernschaften, den Aussenhandelsstellen oder den Handwerkskammern, in Polen auch von den Wojewodschaftsämtern ausgestellt werden. Die beiden Regierungen können Vereinbarungen treffen, um noch auf andere als die oben bezeichneten Stellen oder auch auf wirtschaftliche Vereinigungen eines der beiden Länder die Befugnis zur Ausstellung von Ursprungszeugnissen zu übertragen, die von den Zollbehörden des anderen Landes anzunehmen sind. Falls die Zeugnisse nicht von einer dazu ermächtigten Staatsbehörde ausgestellt sind, kann die Regierung des Bestimmungslandes verlangen, dass sie von ihrer für den Versandort der Waren zuständigen diplomatischen oder konsularischen Behörde beglaubigt werden.

Die Ursprungszeugnisse können sowohl in der Sprache des Bestimmungslandes als auch in der Sprache des Ausfuhrlandes abgefasst sein; im letzteren Falle können die Zollämter des Bestimmungslandes eine Übersetzung verlangen.

Wenn Erzeugnisse dritter Länder über das Gebiet des einen vertragschliessenden Teiles in das Gebiet des anderen eingeführt werden, so werden

celne teje Strony przyjmować będą także świadectwa pochodzenia wystawione na obszarze poprzednio wspomnianej Strony według postanowień niniejszego artykułu.

Jeżeli z powodu nierzetelnych danych w świadectwie pochodzenia lub z powodu uchybień przy wystawianiu świadectw pochodzenia Rząd jednej z Umawiających się Stron przedstawi sprawę Rządowi drugiej Strony, ten ostatni zbada niezwłocznie stan rzeczy, oznajmi o wyniku drugiej Stronie oraz, w razie potrzeby, wyda wszelkie potrzebne zarządzenia w celu usunięcia niedomagań.

Artykuł 12.

Jeżeli jedna z Umawiających się Stron uzależnia traktowanie towaru w przywozie od szczególnych warunków, dotyczących składu, stopnia czystości, dobroci, stanu zdrowotnego, obszaru wytworzenia lub innych podobnych warunków, wówczas obydwie Rządy zbadają wspólnie, czy nie możnaby formalności kontrolnych, zapomocą których winno być stwierdzone, czy towar odpowiada w dostatecznej mierze przepisanyemu warunkom, uprościć zapomocą świadectw, wystawianych w należytej formie przez właściwe władze kraju wywożącego.

O ile obydwie Rządy są zgodne co do tego, ustalą one wspólnie postępowanie dla przeprowadzenia dowodu co do wymaganych warunków. Następnie oznaczają one władze, upoważnione do wystawiania świadectw, treść tych świadectw, zasady, które winny być przestrzegane przy ich wystawianiu, formalności, zapomocą których zabezpiecza się tożsamość towarów, a w danym razie także postępowanie przy braniu próbek.

Istnieje zgoda co do tego, że kraj przeznaczenia także w razie przedłożenia świadectw na podstawie postanowień uzgodnionych w niniejszym artykule, ma prawo do ponownego zbadania ścisłości świadectw i upewnienia się co do tożsamości towarów.

Artykuł 13.

Zarząd celny każdej z obydwóch Umawiających się Stron, będzie, poza wypadkiem podejrzenia o nadużycie i niezależnie od praw, które wywodzi z ustawodawstwa swego kraju, uznawać i pozostawiać nienaruszonymi plomby i pieczęcie, które zarząd celny drugiej Strony nałożył na przesyłki pozostające pod nadzorem celnym; zarządowi temu pozostaje jednak zastrzeżone prawo uzupełnienia plomb lub pieczęci przez nałożenie nowych znaków celnych.

W taki sam sposób zarząd celny każdej Strony przy dopuszczeniu przedmiotów do przywozu z warunkową odprawą celną, uznawać będzie i pozostawiać nienaruszonymi te znaki, które zarząd celny drugiej Strony nałożył na te przedmioty dla utrwalenia ich tożsamości.

Artykuł 14.

O ile zdaniem jednej z Umawiających się Stron obustronny obrót wymagać będzie rozszerzenia

die Zollbehörden des letztgenannten Teiles auch die in dem Gebiet des erstgenannten Teiles nach den Bestimmungen dieses Artikels ausgestellten Ursprungszeugnisse annehmen.

Wenn wegen unrichtiger Angaben im Ursprungszeugnis oder wegen Unzuträglichkeiten bei der Ausstellung der Ursprungszeugnisse die Regierung des einen vertragschliessenden Teiles bei der Regierung des anderen vorstellig wird, wird diese unverzüglich den Tatbestand untersuchen, das Ergebnis mitteilen und nötigenfalls alle Massnahmen zur Abstellung von Missständen treffen.

Artikel 12.

Wenn einer der vertragschliessenden Teile die Behandlung einer Ware bei der Einfuhr von besonderen Bedingungen in Beziehung auf Zusammensetzung, Reinheitsgrad, Güte, sanitären Zustand, Erzeugungsgebiet oder von anderen ähnlichen Bedingungen abhängig macht, werden beide Regierungen gemeinsam prüfen, ob die Kontrollförmlichkeiten, durch die festgestellt werden soll, ob die Ware den vorgeschriebenen Bedingungen genügt, durch Zeugnisse vereinfacht werden können, die in gebührender Form von den zuständigen Behörden des Ausfuhrlandes ausgestellt werden.

Sind beide Regierungen hierüber einig, so werden sie gemeinsam das Verfahren für den Nachweis der erforderlichen Bedingungen festlegen. Sie werden ferner die Behörden bezeichnen, die zur Ausstellung der Zeugnisse befugt sind, den Inhalt der Zeugnisse, die bei der Ausstellung zu befolgenden Grundsätze, die Förmlichkeiten, durch welche die Nämlichkeit der Waren gewährleistet wird, und gegebenenfalls auch das Verfahren für die Entnahme von Proben.

Es herrscht Einverständnis darüber, dass das Bestimmungsland auch bei Vorlage von Zeugnissen auf Grund der in diesem Artikel vorgesehenen Vereinbarungen das Recht hat, die Richtigkeit der Zeugnisse nachzuprüfen und sich über die Nämlichkeit der Waren zu vergewissern.

Artikel 13.

Die Zollverwaltung jedes der beiden vertragschliessenden Teile wird ausser bei Verdacht von Missbrauch und unbeschadet der Rechte, die sie aus der Gesetzgebung ihres Landes herleitet, Plomben oder Siegel anerkennen und unberührt lassen, die die Zollverwaltung des anderen Teiles an solche Sendungen angelegt hat, die unter Zollaufsicht stehen; das Recht, die Plomben oder Siegel durch Anbringen neuer Zollzeichen zu vervollständigen, bleibt ihr jedoch vorbehalten.

In gleicher Weise wird die Zollverwaltung jedes Teiles bei der Zulassung von Gegenständen zur vorläufig zollfreien Einfuhr die Zeichen anerkennen und unberührt lassen, die die Zollverwaltung des anderen Teiles zur Festhaltung der Nämlichkeit an den Gegenständen angebracht hat.

Artikel 14

Sollte nach Anschauung eines der vertragschliessenden Teile der beiderseitige Verkehr eine

uprawnień granicznych urzędów celnych drugiej Umawiającej się Strony w zakresie odprawy, zobowiązuje się ta Strona, na propozycję drugiej Strony, podjąć w przeciągu trzech miesięcy rokowania w tym przedmiocie.

Artykuł 15.

Każda z Umawiających się Stron zobowiązuje się, w ramach swego ustawodawstwa, uczynić wszystko co potrzeba, aby chronić wytwory gleby i przemysłu drugiej Umawiającej się Strony od wszelkiego rodzaju nierzetelnej konkurencji w obrocie handlowym.

Artykuł 16.

O ile postanowienia niniejszej umowy dotyczą wzajemnego przyznania sobie największego uprzywilejowania, nie mają one zastosowania:

- a) do szczególnych ulg przyznanych obecnie lub które mogłyby być w przyszłości przyznane przez jedną z Umawiających się Stron sąsiadnym państwom dla ułatwienia ruchu granicznego w pasie nieprzekraczającym zasadniczo 15 km po obu stronach granicy;
- b) do zobowiązań przyjętych obecnie, względnie mających być przyjętymi w przyszłości przez jedną z Umawiających się Stron na podstawie unji celnej.

Artykuł 17.

Każdy z obu Rządów ustanowi Komisję Rządową. Zadaniem tych Komisji jest rozpatrywanie w stałym bezpośrednim kontakcie wszystkich spraw, związanych z wykonywaniem niniejszej Umowy. Obydwa Rządy zakomunikują sobie możliwie szybko skład Komisji Rządowych.

Komisje Rządowe zbierają się na wniosek jednego z obydwóch przewodniczących.

Komisjom Rządowym pozostawia się swobodę co do powoływania rzeczoznawców oraz ustanawiania mieszanych podkomisji.

Komisje ustalą dla swej działalności wspólny regulamin.

Artykuł 18.

Przy przywozie polskich wytworów gleby i przemysłu Rząd Niemiecki uwzględnić będzie w należyty sposób interesy polskie.

Przy przywozie niemieckich wytworów gleby i przemysłu Rząd Polski uwzględnić będzie w należyty sposób interesy niemieckie.

Artykuł 19.

O ileby założenia, z których obydwie Umawiające się Strony wychodziły w chwili podpisywania niniejszej Umowy, nie ziściły się, lub o ileby jedna ze Stron uważała się za pokrzywdzoną wskutek niekorzystnego rozwoju, jaki nastąpił, lub wskutek zarzą-

Erweiterung der Abfertigungsbefugnisse von Grenzzollämtern des anderen vertragschliessenden Teiles erfordern, so verpflichtet sich dieser, auf Vorschlag des anderen Teiles binnen drei Monaten darüber Verhandlungen aufzunehmen.

Artikel 15.

Jeder der vertragschliessenden Teile verpflichtet sich, im Rahmen seiner Gesetzgebung alles Erforderliche zu tun, um die Boden- und Gewerbeerzeugnisse des anderen vertragschliessenden Teiles gegen jede Art unlauteren Wettbewerbes im Handelsverkehr zu schützen.

Artikel 16.

Soweit die Bestimmungen dieses Vertrags die gegenseitige Gewährung der Meistbegünstigung betreffen, sind sie nicht anwendbar:

- a) aus die von einem der vertragschliessenden Teile angrenzenden Staaten gegenwärtig oder künftig gewährten besonderen Begünstigungen zur Erleichterung des Grenzverkehrs in einer Ausdehnung von in der Regel nicht mehr als 15 km beiderseits der Grenze;
- b) auf die von einem der vertragschliessenden Teile gegenwärtig oder künftig auf Grund einer Zollvereinigung eingegangenen Verpflichtungen.

Artikel 17.

Jede der beiden Regierungen wird einen Regierungsausschuss einsetzen. Aufgabe dieser Ausschüsse ist es, in ständiger unmittelbarer Fühlungnahme alle Fragen zu behandeln, die mit der Durchführung dieses Vertrags zusammenhängen. Über die Zusammensetzung der Regierungsausschüsse werden sich die beiden Regierungen baldigst Mitteilung machen.

Die Regierungsausschüsse treten auf Antrag eines der beiden Vorsitzenden zusammen.

Es steht den Regierungsausschüssen frei, Sachverständige zuzuziehen und gemischte Unterausschüsse einzusetzen.

Für ihre Tätigkeit stellen die Ausschüsse eine gemeinsame Geschäftsordnung auf.

Artikel 18.

Die Deutsche Regierung wird bei der Einfuhr von polnischen Boden- und Gewerbeerzeugnissen die polnischen Interessen in angemessener Weise berücksichtigen.

Die Polnische Regierung wird die deutschen Interessen bei der Einfuhr deutscher Boden- und Gewerbeerzeugnisse in das polnische Zollgebiet in angemessener Weise berücksichtigen.

Artikel 19.

Sollten sich die Erwartungen nicht erfüllen, von denen die beiden vertragschliessenden Teile beim Abschluss dieses Vertrages ausgegangen sind, oder sollte sich durch eine eingetretene ungünstige Entwicklung oder wegen von dem anderen Teil ergriffe-

dzeń w dziedzinie gospodarczej powziętych przez drugą Stronę, każda z Umawiających się Stron może wystąpić z wnioskiem o bezzwłoczne rokowania w celu zaradzenia temu stanowi rzeczy.

Gdyby rokowania te w przeciągu miesiąca, licząc od dnia zgłoszenia wniosku, nie doprowadziły do zadawalającego rezultatu, wówczas Strona, która uważa się za pokrzywdzoną, ma prawo wypowiedzieć Umowę niniejszą z terminem sześciotygodniowym od daty notyfikacji tego wypowiedzenia.

Artykuł 20.

Rząd Polski, któremu zostało powierzone prowadzenie spraw zagranicznych Wolnego Miasta Gdańska zgodnie z art. 104 Traktatu Wersalskiego i artykułów 2 i 6 Konwencji Paryskiej między Polską a Wolnym Miastem Gdańskim z dnia 9 listopada 1920 r., zastrzega sobie prawo oświadczenia, że Wolne Miasto jest Stroną Układającą się w niniejszej Umowie i że przyjmuje obowiązki oraz nabywa prawa w niej ustalone.

Zastrzeżenie to nie dotyczy tych postanowień niniejszej Umowy, które Rzeczpospolita Polska już zawarła odnośnie do Wolnego Miasta Gdańska, na zasadzie praw przysługujących Polsce traktatowo.

Artykuł 21.

Umowa niniejsza będzie ratyfikowana. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi możliwie najrychlej w Berlinie. Umowa wchodzi w życie trzydziestego dnia po dacie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Umowa niniejsza pozostanie w mocy do dnia 31 października 1936 r. Będzie ona uważana za przedłużoną na każdy dalszy rok o ile obydwie Strony porozumieją się co do tego najpóźniej do dnia 1 października każdego roku.

O ile Umowa będzie obowiązywała po 31 października 1936 r. będzie ona wówczas mogła być wypowiedziana do ostatniego dnia każdego kwartału kalendarzowego i przestanie obowiązywać z upływem trzymiesięcznego okresu od daty wypowiedzenia.

Umowa niniejsza sporządzona została w dwóch oryginałach, każdy w języku polskim i niemieckim.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszą Umowę i wycisnęli na niej swe pieczęcie.

Sporządzono w Warszawie dnia 4 listopada 1935 r.

L. S. Szembek

L. S. Moltke

L. S. M. Sokołowski

L. S. Dr. Hans R. Hemmen

ner Massnahmen auf wirtschaftlichem Gebiet ein Teil benachteiligt fühlen, so kann jeder der beiden vertragschliessenden Teile unverzüglich Verhandlungen beantragen mit dem Ziele, Abhilfe zu schaffen. Sollten solche Verhandlungen im Laufe eines Monats, vom Tage des Eingangs des Antrages an gerechnet, nicht zu einem befriedigenden Ergebnis führen, so soll der Teil, der sich benachteiligt erachtet, das Recht haben, den vorliegenden Vertrag mit sechswöchiger Frist vom Tage des Eingangs der Kündigung an gerechnet zu kündigen.

Artikel 20.

Die Polnische Regierung, die mit der Führung der auswärtigen Angelegenheiten der Freien Stadt Danzig auf Grund von Artikel 104 des Vertrages von Versailles und Artikel 2 und 6 des Pariser Vertrages vom 9. November 1920 zwischen Polen und der Freien Stadt Danzig betraut worden ist, behält sich das Recht vor zu erklären, dass die Freie Stadt ein vertragschliessender Teil dieses Wirtschaftsvertrages ist und die Verpflichtungen übernimmt und die Rechte erwirbt, die in ihm niedergelegt sind. Dieser Vorbehalt bezieht sich nicht auf die Bestimmungen dieses Wirtschaftsvertrages, welche die Republik Polen bezüglich der Freien Stadt Danzig eingegangen ist auf Grund der Polen vertraglich zustehenden Rechte.

Artikel 21.

Dieser Vertrag soll ratifiziert werden. Der Austausch der Ratifikationsurkunden soll so bald wie möglich in Berlin stattfinden. Der Vertrag tritt am 30. Tage nach Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft.

Dieser Vertrag bleibt bis zum 31. Oktober 1936 in Geltung. Er gilt jeweils um ein weiteres Jahr verlängert, sofern sich beide Teile bis spätestens 1. Oktober eines jeden Jahres darüber verständigt haben.

Läuft der Verträgen über den 31. Oktober 1936 hinaus weiter, so kann er künftig mit dreimonatiger Frist zum Ende eines jeden Kalendervierteljahres gekündigt werden.

Dieser Vertrag ist in doppelter Urschrift in deutscher und in polnischer Sprache ausgefertigt.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten den Vertrag unterzeichnet und hierunter ihre Siegel gesetzt.

Warszawa, den 4. November 1935.

L. S. Szembek

L. S. Moltke

L. S. M. Sokołowski

L. S. Dr. Hans R. Hemmen

Załącznik A

Anlage A

Poz. niem. tar. celnej	Nazwa towaru	Cło w RM. od 160 kg	Nr. des deutschen Zolltarifs	Benennung der Gegenstände	Zollsatz für 1 Doppel- zentner RM
z 103	<p>Bydło nizinne czarno-srokate, przeznaczone dla celów hodowlanych w gospodarstwach rolnych, na zasadzie świadectw, uznanych przez Rząd Rzeszy od żywej wagi . . .</p> <p>U w a g a :</p> <p>1. Konwencyjna stawka celna obowiązuje w czasie od 1 listopada każdego roku do 31 października następnego roku tylko dla ilości, stanowiącej 60% ilości bydła hodowlanego, która, zgodnie z ustalonymi przez obydwie Umawiające się Strony danymi, odpowiada przeciętnej wywiezionej z polskiego obszaru celnego do niemieckiego obszaru celnego w latach 1931 i 1932.</p> <p>Odprawa celna na zasadzie konwencyjnej stawki celnej dozwolona jest jedynie w dwóch urzędach celnych, co do których porozumieją się Umawiające się Strony.</p> <p>2. O ile czarno-srokate bydło nizinne, które zostało dopuszczone do odprawy celnej na podstawie cła konwencyjnego, przeznaczone zostało do uboju w okresie jednego roku od czasu przywiezienia go (z wyjątkiem wypadków siły wyższej), wówczas winna być uiszczona dodatkowo różnica cła, jakaby wynikała przy cleniu według każdorazowo obowiązującej ogólnej stawki celnej.</p>	10	aus 103	<p>Rinder von schwarzbuntem Niederungsvieh zur Verwendung für Zuchtzwecke in landwirtschaftlichen Betrieben mit von der Reichsregierung anerkannten Zeugnissen . . . .</p> <p>Anmerkungen:</p> <p>1. Der Vertragszollsatz gilt in der Zeit vom 1. November eines jeden Jahres bis 31. Oktober des folgenden Jahres nur für eine Stückzahl, die 60 v. H. derjenigen Stückzahl an Zuchtrindern entspricht, die nach Verständigung der vertragschliessenden Teile auf Grund gemeinsamer Ermittlung im Durchschnitt der Jahre 1931 und 1932 aus dem polnischen Zollgebiet in das deutsche Zollgebiet eingeführt worden ist.</p> <p>Die Abfertigung zum Vertragszollsatz ist nur bei höchstens zwei Zollstellen zulässig, über die sich die vertragschliessenden Teile verständigen werden.</p> <p>2. Werden Rinder von schwarzbuntem Niederungsvieh, die zur vertragsmässigen Zollbehandlung zugelassen worden sind, binnen eines Jahres nach erfolgter Einfuhr, abgesehen vom Falle der Not, geschlachtet, so ist der Unterschied gegenüber dem Zollbetrage, der sich bei der Verzollung zu dem jeweils geltenden allgemeinen Zollsatz für 1 Doppelzentner Lebendgewicht ergeben haben würde, nachträglich zu entrichten.</p>	lbd 10
z 107	<p>Gęsi żywe, sprowadzane przez instytucje upoważnione przez Ministra Wyżywienia i Rolnictwa Rzeszy . . . . .</p>	24	aus 107	<p>Gänse, lebend, wenn sie mit Genehmigung einer vom Reichsminister für Ernährung und Landwirtschaft zu bestimmenden Stelle eingeführt werden</p>	24

Załącznik B

Anlage B

Poz. polskiej taryfy celnej		Cło od 100 kg Złoty	Tarifnummer des polni- schen Zolltarifs		Zollsatz für 100 kg Zlotys
269 z p. 1	Wody mineralne lecznicze: Kissingen ze źródła Rakoczy, Neuenahr ze źródła Sprudel, Salzbrunn ze źródła Ober- brunnen i Kronenquelle . . .	6	269 aus P1	Mineralheilwässer: Kissinger Rakoczybrunnen, Neuenahr Sprudel, Salzbrunner Ober- brunnen, Salzbrunner Kronen- quelle	6
z 272 p. 1	Piwo eksportowe monachijskie, norymberskie, kulmbachskie, würzburgskie, dortmundzkie, wuppertalskie (elberfeldzkie), berlińskie — w beczkach, be- czulkach z drewna, żelaza, stali, — na warunkach usta- lonych w protokóle końco- wym . . . . . U w a g a: Jak długo na jakiekol- wiek piwo z p. 1 obowiązy- wać będzie stawka celna konwencyjna niższa niż 30 złoty, ta niższa stawka stosowana będzie przy za- chowaniu warunków usta- lonych w protokóle końco- wym do wyżej wymienio- nego piwa eksportowego niemieckiego.	30	aus 272 P1	Münchner, Nürnberger, Kulm- bacher, Würzburger, Dort- munder, Wuppertaler (Elber- felder), Berliner Exportbier in Fässern, Fässchen aus Holz, Eisen, Stahl entsprechend den im Schlussprotokoll festge- setzten Bedingungen . . . . . A n m e r k u n g: Solange auf irgendein Bier aus dem P 1 ein niedrigerer Vertragszollsatz als der von 30 Zloty gelten wird, wird dieser niedrigerere Zollsatz unter den im Schlussproto- koll festgesetzten Bedin- gungen auf die obengenann- ten deutschen Exportbiere angewendet.	30
397 z p. 12	Środek pomocniczy do produk- cji wyrobów gumowych: Aldol P	75	397 aus P12	Hilfsmittel zur Herstellung von Gummiwaren: Aldol P	75
z 490 p. 2	Środki pomocnicze do produk- cji wyrobów gumowych: . . . Vulcacit FP, Vulcacit 576 . . . Vulcacit 774 . . . . . Vulcacit P, Vulcacit P extra . U w a g a do poz. 397 z p. 12 i z poz. 490 p. 2: Do zastosowania cła kon- wencyjnego do wyżej wy- mienionych środków nale- ży złożyć w Urzędzie Cel- nym fakturę, zaświadczoną przez Wirtschaftsgruppe Chemische Industrie in Ber- linie, z wymienieniem do- kładnych nazw środków, zgodnie z wyżej wymienio- nemi. Środki te mogą być spro- wadzane wyłącznie przez Urzędy Celne: Zbąszyń, Warszawa, Łódź, Katowice, Gdynia i na terytorjum W. M. Gdańska: Leegetor, Post- Wallgasse i Weichselbahn- hof, w których zostaną zde- ponowane próbki tych środ- ków.	35	aus 490 P2	Hilfsmittel zur Herstellung von Gummiwaren: Vulkazit FP, Vulkazit 576 . Vulkazit 774 . . . . . Vulkazit P, Vulkazit P extra	35
		75		A n m e r k u n g zu 397 aus P 12 und aus 490 P 2: Zur Anwendung des Ver- tragszollsatzes für die oben- genannten Mittel ist bei dem Zollamt die von der Wirtschaftsgruppe Chemi- sche Industrie in Berlin be- scheinigte Faktura mit An- gabe der genauen Bezeich- nung der Mittel in Überein- stimmung mit den obenge- nannten vorzulegen. Diese Mittel können nur über fol- gende Zollämter eingeführt werden: Zbąszyń, Warsza- wa, Łódź, Katowice, Gdynia und auf dem Gebiet der Freien Stadt Danzig: Lee- getor, Post Wallgasse und Weichselbahnhof, bei wel- chen Proben dieser Mittel zu hinterlegen sind.	75
		120			120

Poz. polskiej taryfy celnej		Cło od 100 kg Złoty	Tarifnummer des polni- schen Zolltarifs		Zollsatz für 100 kg Zlotys
812 p. 2a	Papier wszelki o wadze 1 m ² powyżej 28 g barwiony lub lakierowany na biało, nietłoczony	130	812 P 2a	Papier aller Art, im Quadratmetergewicht über 28 g, weiss gefärbt oder weiss lackiert, nicht gepresst	130
1240 z p. 2	Zabawki dziecięce, oprócz osobno wymienionych, bez mechanizmów sprężynowych, ich części,—z metali nieszlachetnych, chociażby z ozdobami połączanymi i posrebrzanymi, również z dodatkiem innych pospolitych materiałów	1500	1240 aus P2	Kinderspielsachen, ausser den besonders genannten, ohne Federwerke, ihre Teile, aus unedlen Metallen, auch mit vergoldeten und versilberten Verzierungen, auch mit Zusatz anderer gewöhnlicher Stoffe	1500
1241	Zabawki dziecięce, oprócz osobno wymienionych, zaopatrzone w mechanizm sprężynowy: z metali nieszlachetnych bez dodatku innych materiałów	1500	1241	Kinderspielsachen, ausser den besonders genannten, mit einem Federwerk versehen: aus unedlen Metallen ohne Zusatz anderer Stoffe	1500
p. 1	inne	2000	P 1	andere	2000
1242	Zabawki dziecięce z urządzeniem silnikowym o wadze sztuki: powyżej 2 kg	600	P 2	Kinderspielsachen mit Motoreinrichtung, im Stückgewicht: über 2 kg	600
p. 1	2 kg i mniej	750	P 2	von 2 kg und weniger	750
p. 2					

Załącznik C

Anlage C

Do przywozu do Niemiec dopuszczone są:

Zur Einfuhr nach Deutschland werden zugelassen:

I. **Jednokopytowe** (konie, osły, muły, muł-osły),

I. **Einhufer** (Pferde, Esel, Maultiere, Maulesel)

- wałachy zwierząt jednokopytowych,
- ogierzy i klacze zwierząt jednokopytowych (te ostatnie będą jednakże dopuszczone do przywozu dopiero po upływie czterech lat od urzędowego oświadczenia o wygaśnięciu zarazy stadniczej w Polsce).

- Einhuferwallache
- Einhuferhengste und -stuten (diese werden jedoch erst 4 Jahre nach der amtlichen Erklärung des Erlöschens der Beschälseuche in Polen eingelassen werden).

Wzór a.

Muster a.

1. Zwierzęta jednokopytowe winny być zaopatrzone przy przywozie w urzędowe lekarsko-weterynaryjne świadectwa pochodzenia i zdrowia, wystawione w dwóch językach według brzmienia załączonego wzoru a.

1. Über die zur Einfuhr gelangenden Einhufer sind zweisprachige amtstierärztliche Ursprungs- und Gesundheitszeugnisse mit dem Wortlaut des anliegenden Musters a beizubringen.

Zwierzęta jednokopytowe winny być oznakowane numerami, wypalonymi na kopytach lub wyciśniętymi na plombach, umieszczonych na grzywach. Numery wypalone na kopytach lub wyciśnięte na plombach winny być wymienione w świadectwach.

Die Einhufer sind durch Hufbrände oder Mähnenplomben mit Nummern zu kennzeichnen. Die Nummern der Hufbrände oder Mähnenplomben sind in den Zeugnissen zu vermerken.

2. Zwierzęta jednokopytowe podlegają przy przywozie badaniu weterynaryjno-policyjnemu.

2. Die Einhufer unterliegen bei der Einfuhr einer veterinärpolizeilichen Untersuchung.

Transporty dotknięte zarazą, podejrzanym o zarazę, podejrzanym o zarażenie się i takie, które nie odpowiadają wymienionym wyżej warunkom, będą odesłane zpowrotem.

Seuchenkranke, seuchenverdächtige, ansteckungsverdächtige und solche Sendungen, die den vorstehenden Bedingungen nicht entsprechen, werden zurückgewiesen.

3. Co do gości ładowania zwierząt jednokopytowych do wagonów kolejowych obowiązują przepisy o ochronie zwierząt tego kraju, w którym zwierzęta są przewożone.

3. Für die Dichte der Beladung der Eisenbahnwagen mit Einhufern gelten die Tierschutzbestimmungen des Landes, in dem die Tiere befördert werden.

II. Świnie żywe drogą morską do granicznych rzeźni w portach morskich.

Nie naruszając postanowień ustawy Rzeszy o zaraźliwych chorobach zwierzęcych z dnia 26 czerwca 1909 r. (Reichsgesetzblatt str. 519) odnośnie do przywozu żywych świń z Polski do niemieckich granicznych rzeźni w portach morskich obowiązuje co następuje:

1. Na przywóz wymagane jest osobne zezwolenie weterynaryjno-policyjne, które wygasa, o ile nie zrobiono zeń użytku w ciągu trzech miesięcy.

Wzór b.

2. Na świnie przywożone należy dostarczyć urzędowych lekarsko - weterynaryjnych świadectw pochodzenia i zdrowia, wystawionych w dwóch językach, według brzmienia załączonego wzoru b.

Świadectwa muszą uwidaczniać ilość sztuk zwierząt oraz ewentualne znaki szczególne, n. p. znaczek uszny, wypalone piętno, znak barwny.

Dla świń załadowanych na tym samym statku mogą być wystawione zbiorowe świadectwa.

Świadectwa mają ważność pięciodniową.

Jeśli ten termin upłynie w czasie przewozu, to świnie, w celu utrzymania ważności świadectw przez dalsze pięć dni, muszą być ponownie badane przez państwowego lub przez Państwo do tego upoważnionego lekarza weterynaryjnego i wynik badania musi być przezeń zaznaczony na świadectwach.

3. Podczas przewozu koleją do portu załadowanego, przeładowanie, wyładowanie lub doładowanie nie są dozwolone, z wyjątkiem wypadków siły wyższej.

O ile w drodze okaże się konieczność wyładowania chorych lub padłych zwierząt, to właściwy urzędowy lekarz weterynaryjny winien zaznaczyć na urzędowym lekarsko - weterynaryjnym świadectwie przyczynę zachorowania lub padnięcia.

4. Przy wyładowaniu ze statku świnie podlegają urzędowemu badaniu lekarsko - weterynaryjnemu.

Urzędowe stwierdzenie, czy zachodzi wypadek zarazy lub podejrzenia o zarazę, będzie odbywać się z uwzględnieniem wszelkich używanych metod rozpoznawczych.

Transporty dotknięte zarazą, podejrzane o zarazę, podejrzane o zarażenie się i takie, które nie odpowiadają wyżej wymienionym warunkom, nie będą dopuszczone do przywozu.

Z powodu stwierdzenia pojedynczych wypadków różnicy świń i w razie stwierdzenia gruźlicy nie nastąpi odesłanie zpowrotem całych transportów.

Pozatem także, przy odesłaniu zpowrotem całych transportów, postępować się będzie z największą oględnością dla uniknięcia strat gospodarczych.

O odesłaniu zpowrotem transportów niemiecka władza weterynaryjno-policyjna zawiadomi telefonicznie właściwą władzę polskiego portu załadow-

II. Lebende Schweine auf dem Seewege in die Seegrenzschlachthäuser.

Unbeschadet der Vorschriften des Reichsviehseuchengesetzes vom 26. Juni 1909 (RGBl. S. 519) gilt für die Einfuhr lebender polnischer Schweine nach den deutschen Seegrenzschlachthöfen folgendes:

1. Die Einfuhr bedarf einer besonderen veterinärpolizeilichen Genehmigung, die erlischt, soweit von ihr nicht binnen drei Monaten Gebrauch gemacht worden ist.

Muster b.

2. Über die zur Einfuhr gelangenden Schweine sind zweisprachige amtstierärztliche Ursprungs- und Gesundheitszeugnisse nach dem Wortlaut des anliegenden Musters b beizubringen.

Die Zeugnisse müssen über die Stückzahl der Tiere und über etwaige besondere Kennzeichen, z. B. Ohrmarke, Hautbrand, Farbzeichen, Auskunft geben.

Für die im gleichen Schiffe verladene Schweine können gemeinschaftliche Zeugnisse ausgestellt werden.

Die Zeugnisse haben fünf Tage Gültigkeit.

Läuft diese Frist während der Beförderung ab, so müssen die Schweine, damit die Zeugnisse weitere fünf Tage gelten, erneut von einem staatlich angestellten oder staatlich damit beauftragten Tierarzt untersucht, und der Befund muss von diesem in den Zeugnissen vermerkt werden.

3. Auf der Bahnstrecke bis zum Verladehafen ist eine Um-, Ent- oder Zuladung, abgesehen von höherer Gewalt, nicht gestattet.

Wird unterwegs die Ausladung kranker oder gefallener Tiere erforderlich, so ist die Ursache der Erkrankung oder des Verendens auf dem amtstierärztlichen Zeugnis durch den zuständigen beamteten Tierarzt zu vermerken.

4. Die Schweine unterliegen bei der Ausschiffung einer amtstierärztlichen Untersuchung.

Die amtliche Feststellung, ob eine Seuche oder Seuchenverdacht vorliegt, wird unter Berücksichtigung aller üblichen Feststellungsverfahren erfolgen.

Seuchenkranke, seuchenverdächtige, ansteckungsverdächtige und solche Sendungen, die den vorstehenden Bedingungen nicht entsprechen, werden von der Einfuhr zurückgewiesen.

Wegen der Feststellung von vereinzelt Fällen von Schweinerotlauf und wegen der Feststellung von Tuberkulose wird eine Zurückweisung ganzer Sendungen nicht erfolgen.

Auch sonst wird zur Vermeidung von wirtschaftlichen Schäden bei der Zurückweisung ganzer Sendungen mit grösster Schonung vorgegangen werden.

Die Zurückweisung von Sendungen wird die deutsche Veterinärpolizei der zuständigen Behörde des polnischen Verschiffungshafens drahtlich mittei-

czego. Rząd Polski poda Rządowi Niemieckiemu do wiadomości nazwy właściwych władz portowych.

5. Co do traktowania zwierząt w granicznych rzeźniach w portach morskich obowiązują wydane dla tych zakładów ogólne postanowienia.

III. **Zywe ptactwo domowe, przeznaczone do tuczenia i do uboju** (gęsi, kaczki, kury, perlice, indyki i gołębie) pod następującymi warunkami:

1. Przywóz wymaga osobnego zezwolenia weterynaryjno-policyjnego, które wygasa, o ile nie zrobiono zeń użytku w ciągu trzech miesięcy.

Wzór c.

2. Na ptactwo należy dostarczyć świadectw wystawionych w dwóch językach według brzmienia załączonego wzoru c.

3. Ptactwo może być przywożone przez wszystkie do tego dopuszczone graniczne miejsca przejściowe. Graniczne miejsca przejściowe winno być wymienione we wniosku o udzielenie zezwolenia.

Przywóz ptactwa zapomocą przepędu nie jest dozwolony.

Rząd Niemiecki poda Rządowi Polskiemu wykaz granicznych miejsc przejściowych.

4. Ptactwo podlega przy przywozie badaniu przez granicznego lekarza weterynaryjnego; w tym celu ptactwo winno być przedstawione z krótko obciętemi piórami ogona.

Transporty dotknięte zarazą, podejrzane o zarazę, podejrzane o zarażenie się i takie, które nie odpowiadają wyżej wymienionym warunkom, będą odesłane zpowrotem. O odesłaniu zpowrotem powinno być powiadomione właściwe miejscowe starostwo.

5. Odstawienie przesyłki z granicznego miejsca przejściowego do stacji przeznaczenia ma się dokonywać w wagonach kolejowych zaplombowanych i zaopatrzonych w nalepki z napisem „za graniczne ptactwo podlegające odosobnieniu”.

Wagony kolejowe winny być tak urządzone, aby wydzieliny zwierzęce, pasza, podściółka i tym podobne nie mogły wypadać; w szczególności podłogi wagonów winny być nieuszkodzone, a ściany boczne dotykające podłogi winny być do wysokości najmniej 15 cm uszczelnione deskami.

6. Przywóz jest dozwolony tylko do tuczarni lub rzeźni drobiu, które są do tego specjalnie przez Rząd Niemiecki dopuszczone.

Rząd Niemiecki poda do wiadomości Rządowi Polskiemu spis dopuszczonych zakładów, a później corocznie podawać będzie zmiany zaszłe w spisie.

7. W wypadku, o ile wyniknie potrzeba przywozu drobiu do tuczenia i do uboju z Polski drogą morską do Niemiec, Rząd Niemiecki wyraża na to zasadniczą zgodę. Odnośne postanowienia ustalone zostaną przez obydwie Rządy.

IV. **Bite świnie** do fabryk wyrobów mięsnych, specjalnie dopuszczonych przez Rząd Niemiecki dla

len. Die polnische Regierung wird der deutschen Regierung die zuständigen Hafenbehörden benennen.

5. Für die Behandlung der Tiere in den Seegrenzschlachthöfen gelten die für diese Anlagen erlassenen allgemeinen Bestimmungen.

III. **Lebendes Mast- und Schlachtgeflügel** (Gänse, Enten, Haushühner, Perlhühner, Truthühner und Tauben) unter folgenden Bedingungen:

1. Die Einfuhr bedarf einer besonderen veterinärpolizeilichen Genehmigung, die erlischt, soweit von ihr nicht binnen 3 Monaten Gebrauch gemacht worden ist.

Muster c.

2. Für das Geflügel sind zweisprachige Zeugnisse nach dem anliegenden Muster c beizubringen.

3. Das Geflügel darf über alle dafür zugelassenen Grenzübergangsstellen eingeführt werden. Die Grenzübergangsstelle ist in dem Antrag auf Erteilung der Genehmigung anzugeben.

Die Einfuhr des Geflügels mittels Fusstransports ist unzulässig.

Die deutsche Regierung wird der polnischen Regierung die Grenzübergangsstellen mitteilen.

4. Das Geflügel unterliegt bei der Einfuhr der grenztierärztlichen Untersuchung; hierzu ist es mit kurz gestutzten Schwanzfedern vorzuführen.

Seuchenkranke, seuchenverdächtige, ansteckungsverdächtige und solche Sendungen, die den vorstehenden Bedingungen nicht entsprechen, werden zurückgewiesen. Von der erfolgten Zurückweisung ist der örtlich zuständige Starost zu benachrichtigen.

5. Die Abbeförderung von der Grenzeintrittsstelle nach der Bestimmungsstation hat in plombierten Eisenbahnwagen zu erfolgen, die durch Bezeichnung mit der Aufschrift „Ausländisches Sperrgeflügel“ zu versehen sind.

Die Eisenbahnwagen müssen so beschaffen sein, dass tierische Ausscheidungen, Futter, Einstreu und dergleichen nicht herausfallen können, insbesondere müssen die Fussböden der Wagen unversehrt und die an die Fussböden stossenden Seitenwände in der Höhe von mindestens 15 cm mit Brettern abgedichtet sein.

6. Die Einfuhr ist nur in die von der deutschen Regierung besonders zugelassenen Geflügelmaste-rien und -schlächtereien gestattet.

Die deutsche Regierung wird der polnischen Regierung das Verzeichnis der zugelassenen Anstalten und später alljährlich die darin eingetretenen Änderungen mitteilen.

7. Für den Fall, dass sich das Bedürfnis herausstellen sollte, Mast- und Schlachtgeflügel aus Polen nach Deutschland auf dem Seewege einzuführen, erklärt sich die deutsche Regierung grundsätzlich damit einverstanden. Über die dabei zu beachtenden Bestimmungen werden die beiderseitigen Regierungen die erforderlichen Vereinbarungen treffen.

IV. **Geschlachtete Schweine** nach den von der deutschen Regierung für den Bezug des Schweine-

sprowadzenia mięsa wieprzowego z Polski, na warunkach następujących:

1. Dla przywozu obowiązują postanowienia niemieckiej ustawy Rzeszy o badaniu mięsa z 3 czerwca 1900 r. (Reichsgesetzblatt str. 547).

2. Przywóz wymaga osobnego zezwolenia weterynaryjno-policyjnego, które wygasa, o ile nie zrobiono zeń użytku w ciągu trzech miesięcy.

3. Świnie muszą być bite w publicznych lub eksportowych rzeźniach do tego dopuszczonych przez Rząd Polski i pozostających pod stałym nadzorem lekarsko-weterynaryjnym. Wykaz dopuszczonych rzeźni publicznych i eksportowych zostanie podany przez Rząd Polski do wiadomości Rządowi Niemieckiemu przed wejściem w życie niniejszej umowy. Ewentualne późniejsze zmiany w wykazie będą komunikowane przez Rząd Polski Rządowi Niemieckiemu.

Wzór d.

4. Na przywożone świnie należy dostarczyć urzędowych lekarsko - weterynaryjnych świadectw pochodzenia i zdrowia, wystawionych w dwóch językach według brzmienia wzoru d. Świadectwo to należy wystawiać na podstawie świadectw miejsca pochodzenia, przedstawionych przy uboju.

5. Podłogi wagonów kolejowych, w których świnie bite są przewożone, muszą być tak uszczelnione, by sok mięsny nie mógł przez nie przeciekać.

V. **Słonina przyrządzona**, o ile wskutek odpowiednich zabiegów utraciła właściwości świeżego mięsa, również w wewnętrznych warstwach, a przez zastosowanie odpowiednich zabiegów nie może ich odzyskać, zgodnie z postanowieniami ustawy Rzeszy Niemieckiej o badaniu mięsa z dnia 3-go czerwca 1900 r. (Reichsgesetzblatt str. 547).

Wzór e.

Dla przyrządzonej słoniny należy dostarczyć urzędowego lekarsko - weterynaryjnego świadectwa zdrowia, wystawionego w dwóch językach według brzmienia wzoru e.

VI. **Smalec wieprzowy, uzyskany przez wytopienie i łój wołowy, otrzymany w taki sam sposób**, zgodnie z postanowieniami ustawy Rzeszy Niemieckiej o badaniu mięsa z dnia 3 czerwca 1900 r. (Reichsgesetzblatt str. 547).

VII. **Jelita w stanie zupełnego wyschnięcia na powietrzu i skóry surowe, jak również pozbawione miękkich części kopyta, racice i rogi, w stanie zupełnego wyschnięcia na powietrzu.**

1. Zastrzega się możność żądania świadectw pochodzenia i zdrowia, o ileby z powodu przywozu wyżej wspomnianych części zwierzęcych powstać miały niedomagania natury weterynaryjno-policyjnej.

2. Dla przywozu do Niemiec kości obowiązują wydane w tym zakresie osobne postanowienia niemieckie.

fleisches aus Polen besonders zugelassenen Fleischwarenfabriken unter folgenden Bedingungen:

1. Für die Einfuhr gelten die Vorschriften des deutschen Reichsfleischbeschaugesetzes vom 3. Juni 1900 (RGBl. S. 547).

2. Die Einfuhr bedarf einer besonderen veterinärpolizeilichen Genehmigung, die erlischt, soweit von ihr nicht binnen 3 Monaten Gebrauch gemacht worden ist.

3. Die Schweine müssen in öffentlichen, von der polnischen Regierung hierfür besonders zugelassenen und unter ständiger tierärztlicher Aufsicht stehenden Schlachthöfen oder Exportschlächtereien geschlachtet sein. Ein Verzeichnis der zugelassenen Schlachthöfe und Exportschlächtereien wird der deutschen Regierung von der polnischen Regierung vor dem Inkrafttreten des Wirtschaftsabkommens mitgeteilt werden. Etwaige spätere Änderungen des Verzeichnisses wird die polnische Regierung der deutschen Regierung bekanntgeben.

Muster d.

4. Über die zur Einfuhr gelangenden Schweine sind zweisprachige amtstierärztliche Ursprungs- und Gesundheitszeugnisse nach dem Wortlaut des Modells d beizubringen. Das Zeugnis ist auf Grund der bei der Schlachtung vorzulegenden Ursprungszeugnisse auszustellen.

5. Die Fussböden der Eisenbahnwagen, in denen die geschlachteten Schweine befördert werden, müssen so gedichtet sein, dass Fleischsaft nicht durch sie aus den Wagen herausickern kann.

V. **Zubereiteter Schweinespeck**, soweit er infolge einer ihm zuteil gewordenen Behandlung die Eigenschaft frischen Fleisches auch in den inneren Schichten verloren hat und durch eine entsprechende Behandlung nicht wiedergewinnen kann, nach Massgabe der Bestimmungen des deutschen Reichsfleischbeschaugesetzes vom 3. Juni 1900 (RGBl. S. 547).

Muster e.

Für den zubereiteten Speck ist ein zweisprachiges amtstierärztliches Gesundheitszeugnis nach dem Wortlaut des Modells e beizubringen.

VI. **Schweineschmalz, das durch Ausschmelzen gewonnen ist und ebenso gewonnener Rindertalg** nach Massgabe der Bestimmungen des deutschen Reichsfleischbeschaugesetzes vom 3. Juni 1900 (RGBl. S. 547).

VII. **Völlig luttrockene Därme und Rohhäute sowie völlig luttrockene und von Weichteilen befreite Hufe, Klauen und Hörner.**

1. Es bleibt vorbehalten, amtstierärztliche Ursprungs- und Gesundheitszeugnisse zu fordern, sofern sich aus der Einfuhr der genannten tierischen Teile veterinärpolizeiliche Unzuträglichkeiten ergeben.

2. Für die Einfuhr von **Knochen** nach Deutschland gelten die hierfür deutscherseits erlassenen besonderen Bestimmungen.

VIII. Całkowicie przesolone jelita i skóry na podstawie osobnego zezwolenia weterynaryjno-policyjnego, które wygasa, o ile nie zrobiono zeń użytku w przeciągu trzech miesięcy.

Wzory f i g.

Dla przywozu należy dostarczyć urzędowych lekarsko - weterynaryjnych świadectw zdrowia według brzmienia wzoru f względnie g.

Postanowienia ustawy Rzeszy Niemieckiej o badaniu mięsa z dnia 3 czerwca 1900 r. (Reichsgesetzblatt str. 547) pozostają nienaruszone.

IX. Ptactwo domowe w stanie bitym.

Ptactwo domowe może być przywożone tylko oskubane; pozatem wole winno być opróżnione, a chudego ptactwa winny być także wyjęte jelita.

X. Wełna, włosie, szczecina i pierze w stanie zupełnie suchym i mocno opakowane w workach dla bezpośredniego przywozu do zakładów przeróbki.

1. Przywóz wymaga osobnego zezwolenia weterynaryjno-policyjnego, które wygasa, jeżeli nie zrobiono zeń użytku w przeciągu trzech miesięcy.

2. Zastrzeżenie się możliwość żądania świadectw pochodzenia i zdrowia na wełnę, jeżeli w Polsce pojawia się ospa owcza.

3. Wełna przerobiona lub fabrycznie wyprana, jak również takie samo włosie zwierząt przeżywających i taka sama szczecina świńska, dalej przerobione pierze, mogą być przywożone bez zezwolenia weterynaryjno-policyjnego.

XI. Zwierzyna upolowana.

1. Przywóz zwierzyny racicowej wymaga osobnego zezwolenia weterynaryjno - policyjnego, które wygasa, o ile nie zrobiono zeń użytku w przeciągu trzech miesięcy.

Wzór h.

Dla przywozu należy dostarczyć urzędowych lekarsko - weterynaryjnych świadectw zdrowia według brzmienia załącznika wzoru h.

Przywóz dzików podlega pozatem postanowieniom ustawy Rzeszy Niemieckiej o badaniu mięsa z 3 czerwca 1900 r. (Reichsgesetzblatt str. 547).

2. Przywóz drobnej zwierzyny upolowanej oraz ptactwa dzikiego upolowanego nie podlega ograniczeniom weterynaryjno-policyjnym.

XII. Siano i słoma.

1. Przywóz wymaga osobnego zezwolenia weterynaryjno - policyjnego, które wygasa, o ile nie zrobiono zeń użytku w ciągu trzech miesięcy.

Wzór i.

2. Dla przywozu należy dostarczyć urzędowych lekarsko-weterynaryjnych świadectw według brzmienia wzoru i.

XIII. Masło, jaja, ryby, raki.

Przywóz nie podlega żadnym ograniczeniom weterynaryjno-policyjnym.

VIII. Völlig durchgesalzene Därme und Häute auf Grund besonderer veterinärpolizeilicher Genehmigung, die erlischt, soweit von ihr nicht binnen 3 Monaten Gebrauch gemacht worden ist.

Muster f u. g.

Für die Einfuhr sind amtstierärztliche Gesundheitszeugnisse nach dem Wortlaut des Musters f bzw. g beizubringen.

Die Bestimmungen des deutschen Reichsfleischbeschaugesetzes vom 3. Juni 1900 (RGBl. S. 547) bleiben unberührt.

IX. Geschlachtetes Hausgeflügel.

Hausgeflügel darf nur in gerupftem Zustand eingeführt werden. Ausserdem muss der Kropf entleert bei magerem Geflügel auch der Darm ausgezogen sein.

X. Wolle, Haare, Borsten und Federn in vollkommen trockenem Zustand, in Säcken fest verpackt, zur unmittelbaren Einfuhr in die verarbeitenden Betriebe.

1. Die Einfuhr bedarf einer besonderen veterinärpolizeilichen Genehmigung, die erlischt, soweit von ihr nicht binnen 3 Monaten Gebrauch gemacht worden ist.

2. Es bleibt vorbehalten, Ursprungs- und Gesundheitszeugnisse für Wolle zu fordern, wenn in Polen die Schafpocken auftreten.

3. Bearbeitete oder einer Fabrikwäsche unterworfen gewesene Wolle, ebensolche Haare von Wiederkäuern und Borsten von Schweinen, ferner bearbeitete Federn können ohne veterinärpolizeiliche Genehmigung eingeführt werden.

XI. Erlegtes Wild.

1. Die Einfuhr von Klauenwild bedarf einer besonderen veterinärpolizeilichen Genehmigung, die erlischt, soweit von ihr nicht binnen 3 Monaten Gebrauch gemacht worden ist.

Muster h.

Für die Einfuhr sind amtstierärztliche Gesundheitszeugnisse nach dem Wortlaut des Musters h beizubringen.

Die Einfuhr der Wildschweine unterliegt ausserdem den Bestimmungen des deutschen Reichsfleischbeschaugesetzes vom 3. Juni 1900 (RGBl. S. 547).

2. Die Einfuhr von erlegtem Niederwild und erlegtem Wildgeflügel unterliegt keiner veterinärpolizeilichen Beschränkung.

XII. Heu und Stroh.

1. Die Einfuhr bedarf einer besonderen veterinärpolizeilichen Genehmigung, die erlischt, sofern von ihr nicht binnen 3 Monaten Gebrauch gemacht worden ist.

Muster i.

2. Für die Einfuhr sind amtstierärztliche Zeugnisse nach dem Wortlaut des Musters i beizubringen.

XIII. Butter, Eier, Fische, Krebse.

Die Einfuhr unterliegt keinen veterinärpolizeilichen Beschränkungen.

Postanowienia końcowe.

1. Jako podejrzane o zarażenie się uważane są przesyłki zwierząt, które:

- a) stykały się z zarażeniami lub podejrzanymi o zarazę przesyłkami zwierząt,
- b) znajdowały się na zakażonych okrętach, wagonach kolejowych, rampach, stajniach, placach itp. przed ich odkażeniem,
- c) w inny dowiedziony sposób stykały się z materiałem zakaźnym.

We wszystkich wymienionych pod a), b) i c) wypadkach przesyłki zwierząt muszą być wrażliwe na odnośną zarazę.

2. Wymienione pod IV do XI części zwierząt i surowce zwierzęce, które pochodzą z dotkniętych zarazą lub podejrzanych o zarazę zwierząt, albo które nie odpowiadają wymienionym powyżej warunkom, zostaną odesłane zpowrotem.

To samo analogicznie dotyczy siana i słomy.

3. Dla przewozu zwierząt, części zwierząt i surowców zwierzęcych przez Kanał Cesarza Wilhelma (Kiloński) obowiązują odnośne postanowienia porozumienia polsko-niemieckiego, dotyczące przewozu przez ten kanał, według załącznika do protokołu między Rządem Polskim i Rządem Rzeszy z dnia 7 marca 1934 r.

Przewóz siana i słomy przez Kanał Cesarza Wilhelma (Kiloński) jest dozwolony bez ograniczenia weterynaryjno-policyjnego.

4. Rząd Rzeszy komunikować będzie bezzwłocznie Rządowi Polskiemu o wszelkich uchybieniach przeciwko postanowieniom przywozowym, które zostaną urzędowo stwierdzone ze strony niemieckiej, jak też o wszelkich wypadkach odesłania zpowrotem transportów żywych zwierząt, części zwierząt oraz surowców zwierzęcych, siana i słomy.

5. Rząd Rzeszy komunikować będzie również Rządowi Polskiemu o wypadkach zawleczenia zarazy zwierzęcej z Polski do Niemiec lub o wypadkach, gdy zachodzi podejrzenie takiego zawleczenia.

Schlussbestimmungen.

1. Als ansteckungsverdächtig gelten Tiersendungen, die

- a) mit verseuchten oder seuchenverdächtigen Tiersendungen in Berührung waren,
- b) verseuchte Schiffe, Eisenbahnwagen, Rampen, Ställe, Plätze u. dgl. vor der Entseuchung betreten haben,
- c) sonst nachweislich mit Ansteckungsstoff in Berührung gekommen sind.

In allen zu a, b und c genannten Fällen müssen die Tiersendungen für die betreffenden Seuchen empfänglich sein.

2. Die unter Ziff. IV bis XI genannten tierischen Teile und Rohstoffe, welche von seuchenkranken oder seuchenverdächtigen Tieren stammen oder welche den vorstehenden Bedingungen nicht entsprechen, werden zurückgewiesen.

Das gleiche gilt sinngemäss für Heu und Stroh.

3. Für die Beförderung der Tiere, tierischen Teile und Rohstoffe durch den Kaiser-Wilhelm-Kanal gelten die deutsch-polnischen Vereinbarungen für die entsprechende Durchfuhr durch diesen Kanal zur Anlage zum Protokoll der Reichsregierung und der polnischen Regierung vom 7. März 1934.

Die Beförderung von Heu und Stroh durch den Kaiser-Wilhelm-Kanal ist ohne veterinärpolizeiliche Beschränkung zulässig,

4. Die deutsche Regierung wird der polnischen Regierung von allen Zuwiderhandlungen gegen Einfuhrbestimmungen, die deutscherseits amtlich festgestellt werden und von allen Zurückweisungen lebender Tiere, tierischer Teile, Rohstoffe, Heu und Stroh unverzüglich Mitteilung machen.

5. Ebenso wird die deutsche Regierung der polnischen Regierung davon Kenntnis geben, wenn eine Tierseuche aus Polen nach Deutschland eingeschleppt worden ist oder der Verdacht einer solchen Einschleppung vorliegt.

Wzór a

Urzędowe lekarsko-weterynaryjne świadectwo pochodzenia i zdrowia dla zwierząt jednokopytowych

Ważne 8 dni

Nr. dziennika . . . Województwo . . . . .
 . . . Powiat . . . . .
 Nr. wagonu . . . Stacja załadowania . . . . .

Posiadacz zwierzęcia: Imię i nazwisko . . . . .
 Miejsce zamieszkania . . . . .

Rodzaj i opis zwierzęcia (pleć, wiek, maść, oznaki, wysokość według miary laskowej) . . . . .

Muster a

Amtstierärztliches Ursprungs- und Gesundheitszeugnis für Einhufer

Gültigkeitsdauer 8 Tage

Nr. des Tagebuches . . . Wojewodschaft . . . . .
 . . . Kreis . . . . .
 Waggonnummer . . . Verladestation . . . . .

Besitzer des Tieres: Name und Vorname . . . . .
 Wohnort . . . . .

Art und Beschreibung des Tieres (Geschlecht, Alter, Farbe, Kennzeichen, Grösse nach Stockmass) . . . . .

Znaki szczególne *)

Besondere Kennzeichen*)

Miejsce pochodzenia

Herkunftsort

Świadcstwo to jest wystawione na podstawie: Dowodu tożsamości Nr. . . . . **) Świadcstwa miejsca pochodzenia Nr. . . . . Urzędu Gminy . . . . .

Das Zeugnis wird ausgestellt auf Grund des Nämlichkeitszeugnisses mit der Nr. . . . . **) des Ursprungszeugnisses des Gemeindeamtes in . . . . mit der Nr. . . . . **)

Ze strony urzędowego lekarza weterynaryjnego poświadczam się niniejszem, że powyżej szczegółowo opisane zwierzę jednokopytowe:

Es wird hierdurch amtstierärztlich bescheinigt, dass der oben näher beschriebene Einhufer:

1. zostało przy załadowaniu zbadane przez urzędowego lekarza weterynaryjnego i uznane za wolne od objawów chorób przenośnych;
2. pochodzi z miejscowości, w której nie panują choroby urzędowo zwalczane, przenośne na zwierzęta jednokopytowe, i w okresie ostatnich 40 dni nie panowały.

1. bei der Verladung amtstierärztlich untersucht und frei von Erscheinungen übertragbarer Krankheiten befunden worden ist;
2. aus einem Orte stammt, in dem auf Einhufer übertragbare amtlich bekämpfte Krankheiten nicht herrschen und in den letzten 40 Tagen nicht geherrscht haben.

..... dnia ..... 193 .....

..... den ..... 193. ....

(Pieczęć służbowa)

(Dienstsiegel)

Urzędowy lekarz weterynaryjny

Der beamtete Tierarzt

*) Tutaj należy wpisać także numery palone na kopytach lub wyciśnięte na płombach na grzywach.

**) Zbędne należy skreślić.

*) Hier sind auch die Nummern der Hufbrände oder Mähnenplomben einzutragen.

**) Unzutreffendes ist zu durchstreichen.

Wzór b

Muster b

Urzędowe lekarsko-weterynaryjne świadectwo pochodzenia i zdrowia dla żywych świń

Amtstierärztliches Ursprungs- und Gesundheitszeugnis für lebende Schweine

Ważne 5 dni

Gültigkeitsdauer 5 Tage

Nr. dziennika . . . . . Województwo . . . . .
Powiat . . . . .
Nr. wagonu . . . . . Stacja załadowania . . . . .

Nr. des Tagebuches . . . . . Wojewodschaft . . . . .
Kreis . . . . .
Waggonnummer . . . . . Verladestation . . . . .

Wysyłający świnię (nadawca): Imię i nazwisko . . . . .
Miejsce zamieszkania . . . . .

Versender der Schweine: Name und Vorname . . . . .
Wohnort . . . . .

Ilość i ewentualne znaki szczególne świń . . . . .

Anzahl und etwaige besondere Kennzeichen der Schweine . . . . .

Świadcstwo to jest wystawione na podstawie świadectw miejsca pochodzenia urzędów gminnych.

Das Zeugnis wird auf Grund der Ursprungszeugnisse der Gemeindeämter ausgestellt.

Ze strony urzędowego lekarza weterynaryjnego poświadczam się niniejszem, że:

Es wird hierdurch amtstierärztlich bescheinigt, dass:

1. świnię powyżej bliżej opisane zostały przy załadowaniu zbadane przez urzędowego lekarza weterynaryjnego i uznane za wolne od objawów chorób przenośnych;
2. miejscowości pochodzenia i okolica w promieniu 25 km od miejscowości pochodzenia są od 40 dni wolne od pryszczycy;

1. die oben näher beschriebenen Schweine bei der Verladung amtstierärztlich untersucht und frei von Erscheinungen übertragbarer Krankheiten befunden worden sind;
2. die Herkunftsorte und der Umkreis von 25 km um die Herkunftsorte seit 40 Tagen frei von Maul- und Klauenseuche sind;

- 3. miejscowości pochodzenia i okolica w promieniu 10 km od miejscowości pochodzenia są od 40 dni wolne od pomoru i zarazy świń;
- 4. Rzeczpospolita Polska jest od 1 roku wolna od księgosuszu.

- 3. die Herkunftsorte und der Umkreis von 10 km um die Herkunftsorte seit 40 Tagen frei von Schweinepest und Schweineseuche sind;
- 4. die Republik Polen seit 1 Jahre frei von Rinderpest ist.

..... dnia ..... 193 .....

..... den ..... 193 .....

(Pieczęć służbowa)

(Dienstsiegel)

Urzędowy lekarz weterynaryjny

Der beamtete Tierarzt

Wzór c

Muster c

Urzędowe lekarsko-weterynaryjne świadectwo pochodzenia i zdrowia dla drobiu

Amtstierärztliches Ursprungs- und Gesundheitszeugnis für Geflügel

Ważne 5 dni

Gültigkeitsdauer 5 Tage

Ze strony urzędowego lekarza weterynaryjnego poświadczam się niniejszem, że poniżej wymieniona przesyłka drobiu przeznaczonego do tuczenia i uboju ..... gęsi ..... kaczki ..... kury ..... perlice ..... indyki ..... gołębie własność pana ..... przeznaczona dla ..... w ..... załadowana do wagonu Nr. .... w klatkach ..... w paczkach została przez niego zbadana i uznana za wolną od objawów chorób przenośnych.

Es wird hierdurch amtstierärztlich bescheinigt, dass die nachstehend bezeichnete Sendung Mast- und Schlachtgeflügel ..... Gänse ..... Enten ..... Haushühner ..... Perlhühner ..... Truthühner ..... Tauben Eigentum des ..... aus ..... bestimmt für ..... in ..... verladen in Waggon Nr. .... in Käfigen ..... Kisten durch ihn untersucht und frei von Erscheinungen übertragbarer Krankheiten befunden worden ist.

Miejscowości pochodzenia tego drobiu były w dniu wysyłki i 14 dni przedtem wolne od zaraźliwych chorób drobiu zwalczanych urzędowo.

Die Ursprungsorte dieses Geflügels waren am Tage der Versendung und 14 Tage vorher frei von amtlich bekämpften Geflügelseuchen.

Stacja przeznaczenia .....

Bestimmungsstation .....

..... dnia ..... 193 .....

..... den ..... 193 .....

(Pieczęć służbowa)

(Dienstsiegel)

Urzędowy lekarz weterynaryjny

Der beamtete Tierarzt

Wzór d

Muster d

Urzędowe lekarsko-weterynaryjne świadectwo pochodzenia i zdrowia dla bitych świń

Amtstierärztliches Ursprungs- und Gesundheitszeugnis für geschlachtete Schweine

Ze strony urzędowego lekarza weterynaryjnego poświadczam się niniejszem, że świnię poddane ubojowi w rzeźni publicznej, pozostającej pod stałym nadzorem lekarza weterynaryjnego w ..... *) w rzeźni eksportowej, pozostającej pod stałym nadzorem lekarza weterynaryjnego w ..... *) przeznaczone do przywozu do Niemiec:

Es wird hierdurch amtstierärztlich bescheinigt, dass die in dem öffentlichen unter ständiger tierärztlicher Aufsicht stehenden Schlachthaus zu ..... *) der unter ständiger tierärztlicher Aufsicht stehenden Exportschlächtereie zu ..... *) geschlachteten, zur Einfuhr nach Deutschland bestimmten ..... (Zahl) Schweine

- 1. pochodzą z miejscowości, w których pomór i zaraza świń nie panują, i które, jak również ich okolica w promieniu 10 km są wolne od przyszczycy;

- 1. aus Orten stammen, in denen Schweinepest und Schweineseuche nicht herrschen und die ebenso wie ihr Umkreis von 10 km frei von Maul- und Klauenseuche sind,

2. zostały zbadane przed ubojem i po uboju przez upoważnionych do tego przez Państwo lekarzy weterynaryjnych i nie zostały uznane za chore.

Świadcstwo to zostało wystawione na podstawie świadectw miejsca pochodzenia wydanych przez urzędy gminne.

..... dnia ..... 193 .....

(Pieczęć służbowa)

Urzędowy lekarz weterynaryjny

*) Zbędne należy skreślić.

Wzór e

Urzędowe lekarsko-weterynaryjne świadectwo dla przyrządzonej słoniny

Ze strony urzędowego lekarza weterynaryjnego poświadczam niniejszem, że poniżej wymieniona przyrządzona słonina . . . . .

pochodzi ze świń, które zostały poddane ubojowi w rzeźni publicznej, pozostającej pod stałym nadzorem lekarza weterynaryjnego w . . . . . *) w rzeźni eksportowej, pozostającej pod stałym nadzorem lekarza weterynaryjnego w . . . . . *) i zostały zbadane przed ubojem i po uboju przez lekarza weterynaryjnego i nie zostały uznane za chore.

..... dnia ..... 193 .....

(Pieczęć służbowa)

Urzędowy lekarz weterynaryjny

*) Zbędne należy skreślić.

Wzór f

Urzędowe lekarsko-weterynaryjne świadectwo dla zupełnie przesolonych jelit

Ze strony urzędowego lekarza weterynaryjnego poświadczam niniejszem, że poniżej wymieniona przesyłka . . . . . kg zupełnie przesolonych jelit, przeznaczona do przywozu do Niemiec, pochodzi ze zwierząt, które zostały poddane ubojowi w rzeźni publicznej, pozostającej pod stałym nadzorem lekarza weterynaryjnego w . . . . . *) w rzeźni eksportowej, pozostającej pod stałym nadzorem lekarza weterynaryjnego w . . . . . *) zostały przed ubojem i po uboju zbadane przez lekarza weterynaryjnego i nie zostały uznane za chore.

..... dnia ..... 193 .....

(Pieczęć służbowa)

Urzędowy lekarz weterynaryjny

*) Zbędne należy skreślić.

2. vor und nach der Schlachtung durch staatlich beauftragte Tierärzte untersucht und nicht krank befunden worden sind.

Der Ausstellung des Zeugnisses haben die Ursprungszeugnisse der Gemeindeämter zugrunde gelegen.

..... den ..... 193 .....

(Dienstsiegel)

Der beamtete Tierarzt

*) Nichtzutreffendes ist zu durchstreichen.

Muster e

Amtstierärztliches Zeugnis für zubereiteten Schweinespeck

Es wird hierdurch amtstierärztlich bescheinigt, dass der nachstehend bezeichnete zubereitete Schweinespeck . . . . .

von Schweinen stammt, die in dem öffentlichen unter ständiger tierärztlicher Aufsicht stehenden Schlachthaus zu . . . . . *) der unter ständiger tierärztlicher Aufsicht stehenden Exportschlächterei zu . . . . . *) geschlachtet, vor und nach der Schlachtung tierärztlich untersucht und nicht krank befunden worden sind.

..... den ..... 193 .....

(Dienstsiegel)

Der beamtete Tierarzt

*) Nichtzutreffendes ist zu durchstreichen.

Muster f

Amtstierärztliches Zeugnis für völlig durchgesalzene Därme

Es wird hierdurch für die nachstehend aufgeführte, zur Einfuhr nach Deutschland bestimmte Sendung von . . . . . kg völlig durchgesalzene Därme amtstierärztlich bescheinigt, dass die Därme von Tieren stammen, die in dem öffentlichen, unter ständiger tierärztlicher Aufsicht stehenden Schlachthaus zu . . . . . *) der unter ständiger tierärztlicher Aufsicht stehenden Exportschlächterei zu . . . . . *) geschlachtet, vor und nach der Schlachtung tierärztlich untersucht und nicht krank befunden worden sind.

..... den ..... 193 .....

(Dienstsiegel)

Der beamtete Tierarzt

*) Nichtzutreffendes ist zu durchstreichen.

Wzór g

Muster g

Urzędowe lekarsko-weterynaryjne świadectwo dla zupełnie przesolonych skór

Amtstierärztliches Zeugnis für völlig durchgesalzene Häute

Ze strony urzędowego lekarza weterynaryjnego poświadczam się niniejszem, że poniżej wymieniona przesyłka . . . . . kg zupełnie przesolonych skór, przeznaczona do przywozu do Niemiec, pochodzi ze zwierząt, które zostały poddane ubojowi w rzeźni publicznej, pozostającej pod stałym nadzorem lekarza weterynaryjnego w . . . . . *) w rzeźni eksportowej, pozostającej pod stałym nadzorem lekarza weterynaryjnego w . . . . . *) zostały przed ubojem i po uboju zbadane przez lekarza weterynaryjnego i zostały uznane za wolne od zaraźliwych chorób.

Es wird hierdurch für die nachstehend aufgeführte, zur Einfuhr nach Deutschland bestimmte Sendung von . . . . . kg völlig durchgesalzener Häuten amtstierärztlich bescheinigt, dass die Häute von Tieren stammen, die in dem öffentlichen, unter ständiger tierärztlicher Aufsicht stehenden Schlachthaus zu . . . . . *) der unter ständiger tierärztlicher Aufsicht stehenden Exportschlächterei zu . . . . . *) geschlachtet, vor und nach der Schlachtung tierärztlich untersucht und seuchenfrei befunden worden sind.

..... dnia ..... 193 .....

..... den ..... 193 .....

(Pieczęć służbowa)

(Dienstsiegel)

Urzędowy lekarz weterynaryjny

Der beamtete Tierarzt

*) Zbędne należy skreślić.

*) Nichtzutreffendes ist zu durchstreichen.

Wzór h

Muster h

Urzędowe lekarsko-weterynaryjne świadectwo dla upolowanej zwierzyny racicowej

Amtstierärztliches Zeugnis für erlegtes Klauenwild

Ze strony urzędowego lekarza weterynaryjnego poświadczam się niniejszem dla poniżej wymienionej przesyłki upolowanej zwierzyny racicowej *) . . . . . co następuje: Upolowana zwierzyna racicowa:

Es wird hierdurch amtstierärztlich für die nachstehend bezeichnete Sendung von erlegtem Klauenwild *) . . . . . folgendes bescheinigt: Das erlegte Klauenwild ist

1. jest wolna od objawów przenośnych chorób, które przy pomocy ogłędzin dadzą się rozpoznać,
2. została upolowana w okolicach, w których nie panują żadne zaraźliwe choroby urzędowo zwalczane, przenośne na odnośny rodzaj zwierząt.

1. frei von Erscheinungen übertragbarer Krankheiten, die sich durch Besichtigung erkennen lassen,
2. in Gegenden erlegt worden, in denen keine auf die betreffende Tierart übertragbare amtlich bekämpften Seuchen herrschen.

..... dnia ..... 193 .....

..... den ..... 193 .....

(Pieczęć służbowa)

(Dienstsiegel)

Urzędowy lekarz weterynaryjny

Der beamtete Tierarzt

*) Tu należy podać rodzaj i ilość sztuk upolowanej zwierzyny racicowej, dla każdego rodzaju dzicyzny osobno

*) Hier ist die Art und Stückzahl des erlegten Klauenwildes, für jede Wildart besonders, anzugeben.

Wzór i

Muster i

Urządowe lekarsko-weterynaryjne świadectwo
dla siana i słomy

Ze strony urzędowego lekarza weterynaryjnego poświadczają się niniejszem, że poniżej podana ilość słomy *) i siana *)

..... kg słomy

..... kg siana

pochodzi z miejscowości, w których nie panują i najmniej od czterech tygodni nie panowały choroby łatwo przenosne na zwierzęta jednokopytowe i racicowe.

..... dnia ..... 193 .....

(Pieczęć służbowa)

Urządowy lekarz weterynaryjny

*) Zbędne należy skreślić.

PROTOKÓŁ KOŃCOWY.

I.

Do artykułu 1.

Umawiające się Strony są zgodne co do tego, że zasada największego uprzywilejowania zobowiązuje także do przyznawania dla towarów drugiej Strony autonomicznych zniżek celnych, obowiązujących każdorazowo na obszarze celnym jednej z układających się Stron. O ile zniżki takie uzależnione są od pozwolenia w każdym poszczególnym wypadku, postępowanie względem towarów drugiej Strony nie będzie stosowane w sposób bardziej uciążliwy, aniżeli względem takiego samego rodzaju towarów jakiegokolwiek kraju. Pochodzenie towarów z obszaru celnego drugiej Strony nie może zatem w żadnym wypadku służyć za powód do jakiegokolwiek dyskryminowania tych towarów.

Niewyrabiane na polskim obszarze celnym maszyny i aparaty, korzystające ze zniżek celnych na podstawie autonomicznych rozporządzeń o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła, przy przywozie z Niemiec do polskiego obszaru celnego, przy zachowaniu warunków obowiązujących przy stosowaniu zniżek celnych autonomicznych, — podlegać będą cłu w wysokości 20% cła autonomicznego, przewidzianego w drugiej kolumnie polskiej taryfy celnej, z wyjątkiem maszyn i aparatów włókienniczych, które podlegać będą cłu w wysokości 10% cła autonomicznego, przewidzianego w drugiej kolumnie polskiej taryfy celnej.

Do artykułu 2.

Istnieje zgoda co do tego, że w odniesieniu do towarów, które w kraju tranzytowym są, bez kontroli celnej, przeładowywane, przepakowywane, lub

Amtstierärztliches Zeugnis für Heu und Stroh

Es wird hierdurch amtstierärztlich bescheinigt, dass die nachstehend angegebene Gewichtsmenge Stroh*) Heu*)

..... kg Stroh*)

..... kg Heu*)

aus Ortschaften stammt, in denen keine leicht auf Einhufer oder Klautiere übertragbare Krankheiten herrschen und auch seit mindestens vier Wochen nicht geherrscht haben.

..... den ..... 193 .....

(Dienstsiegel)

Der beamtete Tierarzt

*) Nichtzutreffendes ist zu durchstreichen.

SCHLUSSPROTOKOLL.

I.

Zu Artikel 1.

Die vertragschliessenden Teile sind darüber einig, dass der Grundsatz der Meistbegünstigung auch dazu verpflichtet, im Zollgebiet eines der beiden Teile jeweils autonom geltende allgemeine Zollermässigungen auch den Waren des anderen Teiles zu gewähren. Soweit solche Ermässigungen von einer Genehmigung im Einzelfall abhängen, wird das Verfahren gegenüber den Waren des anderen Teiles nicht lästiger gehandhabt werden als gegenüber gleichartigen Waren irgendeines Landes. Der Ursprung der Waren im Zollgebiet des anderen Teiles darf somit keinesfalls als Grund für irgendeine Diskriminierung dieser Waren dienen.

Die im polnischen Zollgebiet nicht hergestellten Maschinen und Apparate, die auf Grund von autonomen Verordnungen über Zollermässigungen und Zollbefreiungen Zollermässigungen geniessen, unterliegen bei der Einfuhr aus Deutschland in das polnische Zollgebiet unter den bei Anwendung der autonomen Zollermässigungen geltenden Bedingungen einem Zoll in Höhe von 20 vom Hundert des autonomen Zolles, der in der Spalte 2 des polnischen Zolltarifs vorgesehen ist, mit Ausnahme von Textilmaschinen und Textilapparaten, die einem Zoll von 10 vom Hundert des in Spalte 2 des polnischen Zolltarifs vorgesehenen autonomen Zolles unterliegen.

Zu Artikel 2.

Es besteht Einverständnis darüber, dass sich beide Teile bei Waren, die im Durchfuhrland ohne Zollaufsicht umgeladen, umgepackt oder gelagert

składowane na skład, obydwie Strony zastrzegają sobie specjalnie badanie ich pochodzenia zgodnie ze swymi przepisami autonomicznymi, z uwzględnieniem obowiązków wyływających z największego uprzywilejowania.

Do artykułu 4.

Do opłat wewnętrznych należą również wszelkie te opłaty, które dotyczą obrotu. Istnieje zgoda co do tego, że polski podatek przemysłowy według ustawy z 15 lipca 1935 r. nie jest podatkiem obrotowym w sensie niniejszego postanowienia umownego, nawet wówczas gdy jest pobierany w postaci scalonej od towarów przywiezionych, i że nie podlega on postanowieniom artykułu 4.

W stosunku do towarów niemieckich obowiązuje jednak zasada największego uprzywilejowania pod względem scalonego podatku przemysłowego.

Do artykułu 6.

Artykuł 6 nie ma zastosowania do zakazów lub ograniczeń przywozu i wywozu, które wydane będą

- a) ze względu na bezpieczeństwo publiczne;
- b) ze względu na zdrowie publiczne lub dla ochrony zwierząt albo roślin przed chorobami i szkodnikami, jak również roślin przed zwyrodnieniem i wymarciem, z zastrzeżeniem jednakowoż postanowień załącznika C do niniejszej Umowy;
- c) w odniesieniu do broni, amunicji i sprzętu wojennego, oraz w nadzwyczajnych okolicznościach do innych potrzeb wojskowych;
- d) w zastosowaniu do towarów, które na obszarze jednej z Umawiających się Stron stanowią lub stanowią będą przedmiot monopolu państwowego, a także w tym celu, aby przeprowadzić w stosunku do obcych towarów wszelkie inne zakazy i ograniczenia, które przez wewnętrzne ustawodawstwo są lub będą ustanowione dla wytwarzania, zbytu, przewozu lub spożycia takich samych towarów krajowych wewnątrz kraju;

- e) dla ochrony artystycznego, historycznego i archeologicznego mienia narodowego.

Przywóz używanych w handlu próbek i wzorów towarów, podlegających gospodarczym zakazom przywozu, nie wymaga pozwoleń przywozu, o ile stosują się do nich warunki artykułu 10 ustęp 3 Konwencji międzynarodowej o uproszczeniu formalności celnych z 3 listopada 1923. O ile nie chodzi o próbki i wzory artykułów spożywczych albo o takie, które nadają się tylko do użytku jako próbki i wzory, muszą one być wywiezione zpowrotem w terminie 12 miesięcy.

O ile próbki i wzory muszą być wywiezione zpowrotem, należy przy wejściowej odprawie cel-

worden sind, die Prüfung des Ursprungs gemäss ihren autonomen Bestimmungen unter Berücksichtigung der Pflichten aus der Meistbegünstigung besonders vorbehalten.

Zu Artikel 4.

Zu den inneren Abgaben gehören auch alle diejenigen, die den Umsatz erfassen. Es besteht Einverständnis darüber, dass die polnische Gewerbesteuer nach dem Gesetz vom 15. Juli 1925, auch wenn sie in pauschalierter Form von eingeführten Waren erhoben wird, keine Umsatzsteuer im Sinne dieser Vertragsbestimmung ist und dass sie den Bestimmungen des Artikels 4 nicht unterliegt.

Der Grundsatz der Meistbegünstigung gilt jedoch für deutsche Waren hinsichtlich der pauschalierten Gewerbesteuer.

Zu Artikel 6.

Artikel 6 findet keine Anwendung auf Ein- und Ausfuhrverbote oder -beschränkungen, die erlassen werden

- a) aus Rücksicht auf die öffentliche Sicherheit;
- b) aus Rücksicht auf die öffentliche Gesundheit oder zum Schutze von Tieren oder Pflanzen gegen Krankheiten und Schädlinge sowie von Pflanzen gegen Entartung und Aussterben, vorbehaltlich der Bestimmungen der Anlage C;
- c) in Beziehung auf Waffen, Munition und Kriegsgerät und unter ausserordentlichen Umständen auf anderen Kriegsbedarf;
- d) in Beziehung auf Waren, die im Gebiet eines der vertragschliessenden Teile den Gegenstand eines Staatsmonopols bilden oder bilden werden, ferner zu dem Zweck, für fremde Waren alle anderen Verbote oder Beschränkungen durchzuführen, die durch die innere Gesetzgebung für die Erzeugung, den Vertrieb, die Beförderung oder den Verbrauch gleichartiger, einheimischer Waren im Inland festgesetzt sind oder festgesetzt werden;
- e) zum Schutze des künstlerischen, historischen oder archäologischen Nationalbesitzes.

Die Einfuhr handelsüblicher Muster und Proben von Waren, die wirtschaftlichen Einfuhrverboten unterliegen, bedarf keiner Einfuhrbewilligung, sofern auf sie die Bedingungen des Artikels 10 Abs. 3 des internationalen Abkommens über die Vereinfachung der Zollförmlichkeiten vom 3. November 1923 zutreffen. Soweit es sich nicht um Muster und Proben von Nahrungs- und Genussmitteln handelt oder um solche, die nur zum Gebrauch als Muster und Proben geeignet sind, müssen sie innerhalb einer Frist von zwölf Monaten wieder ausgeführt werden.

Soweit Muster und Proben wieder ausgeführt werden müssen, ist bei der Eingangsabfertigung

nej złożyć, obok zabezpieczenia ewentualnie przyjąć mających opłat, dalsze zabezpieczenie w wysokości zadeklarowanej i przez urząd celny wejściowy uznanej wartości towaru.

Do artykułu 9.

1. Zabezpieczenie opłat przywozowych i wywozowych może być dokonane przez złożenie gotówki lub takich papierów wartościowych, które mogą być przyjęte jako kaucja celna; to samo dotyczy należności za cechowanie.

2. Umowa co do zwolnienia od opłat przywozowych i wywozowych nie rozciąga się na należności manipulacyjne i statystyczne.

3. Do lit. b. Umowa co do zwolnienia od opłat przywozowych nie rozciąga się na dodatki, które zostały do przedmiotów dodane przy reparacji zagranicą.

Do lit. a do f. Obowiązujące w każdym z obu krajów zakazy przywozu i wywozu pozostają nienaruszone.

Do lit. g. Postanowienie Protokołu Końcowego do artykułu 6 ma zastosowanie także do przewidzianych tutaj próbek i wzorów towarowych.

Do artykułu 11 ust. 4.

Istnieje zgoda co do tego, że do wystawiania świadectw pochodzenia dla wytworów krajów trzecich, które przywożone są przez obszar jednej ze Stron do obszaru drugiej Strony upoważnione są jedynie właściwe izby przemysłowo-handlowe.

Do artykułu 13.

Oba Rządy zastrzegają sobie jeszcze zawarcie bliższych porozumień celem wykonania tych postanowień.

Do załącznika A.

Do pozycji t. c. z 103.

1. Pod nazwą bydła nizinnego czarno-sroka tego rozumie się bydło czarno-białe rasy mlecznej, wyhodowane w nadbrzeżnych okolicach mórz Północnego i Bałtyckiego.

2. Obydwie Strony są zgodne co do tego, że przeciętna ilość bydła sprowadzonego z polskiego obszaru celnego do niemieckiego obszaru celnego, w latach 1931 i 1932 wynosi 3335 sztuk.

3. Zastosowanie konwencyjnej zniżki celnej jest uzależnione od przedstawienia, przy odprawie do wolnego obrotu, przez nadawcę bydła świadectwa, w którym zostanie stwierdzone, że chodzi o czarno-srokate bydło nizinne, oraz że bydło to nadaje się do celów hodowlanych. Władze niemieckie są uprawnione do sprawdzenia ścisłości danych, wymienionych w świadectwie.

neben der Sicherstellung etwa fällig werdender Abgaben eine weitere Sicherheit in Höhe des angemeldeten und vom Eingangszollamt anerkannten Wertes der Ware zu leisten.

Zu Artikel 9.

1. Die Sicherstellung der Ein- und Ausgangs-abgaben kann durch Hinterlegung von Bargeld oder von solchen Wertpapieren, die als Zollkaution angenommen werden dürfen, geleistet werden; das gleiche gilt für Punzierungsgebühren.

2. Die Vereinbarung über die Freiheit von Ein- und Ausgangsabgaben erstreckt sich nicht auf Manipulationsgebühren und statistische Gebühren.

3. Zu Buchstabe b: Die Vereinbarung über die Freiheit von Eingangsabgaben erstreckt sich nicht auf Zutaten, die den Gegenständen bei der Ausbesserung im Ausland zugefügt worden sind.

Zu Buchstabe a bis f: Die in jedem der beiden Länder geltenden Ein- und Ausfuhrverbote bleiben unberührt.

Zu Buchstabe g: Die Bestimmung des Schlussprotokolls zu Artikel 6 gilt auch für die hier bezeichneten Warenproben und Muster.

Zu Artikel 11 Abs. 4.

Es besteht Einverständnis darüber, dass zur Ausstellung von Ursprungszeugnissen für Erzeugnisse dritter Länder, die über das Gebiet des einen vertragschliessenden Teiles in das Gebiet des anderen eingeführt werden, nur die zuständigen Industrie- und Handelskammern befugt sind.

Zu Artikel 13.

Die beiden Regierungen behalten sich vor, zur Ausführung dieser Bestimmungen noch nähere Vereinbarungen zu treffen.

Zur Anlage A.

Zu Nr. aus 103.

1. Unter schwarzbuntem Niederungsvieh sind Rinder von schwarzweisser Farbe des Milchviehschlages, der in den Küstengebieten der Nord- und Ostsee rein gezüchtet wird, zu verstehen.
2. Es besteht Einverständnis darüber, dass im Durchschnitt der Jahre 1931 und 1932 3335 Stück Zuchtrinder aus dem polnischen Zollgebiet in das deutsche Zollgebiet eingeführt worden sind.
3. Die Anwendung des Vertragszollsatzes hat zur Voraussetzung, dass der Einbringer bei der Abfertigung der Rinder zum freien Verkehr ein Zeugnis beibringt, in dem bescheinigt wird, dass es sich um Rinder von schwarzbuntem Niederungsvieh handelt und dass die Rinder zur Verwendung für Zuchtzwecke geeignet sind. Die deutschen Behörden sind berechtigt, die Richtigkeit der Angaben in den Zeugnissen nachzuprüfen.

Obydwa Rządy porozumieją się co do tego, jakie władze upoważnione zostaną do wystawiania świadectw oraz co do formy tych świadectw.

Do załącznika B.

1. Do poz. 272 p. 1. Z ustalonej konwencyjnej stawki celnej korzystać będzie piwo eksportowe monachijskie, norymberskie, kulmbachskie, wüzburgskie, dortmundzkie, wuppertalskie (elberfeldzkie), berlińskie, pod warunkiem, że będzie zaopatrzone w zaświadczenie, wystawione przez Związek niemieckich browarów eksportowych i wizowane przez właściwy polski konsul, stwierdzające, że piwo jest piwem eksportowym, wyprodukowanym w München, Nürnberg, Kulmbach, Würzburg, Dortmund, Wuppertal lub Berlin.

2. Biżuterja nieprawdziwa, objęta tekstem konwencyjnym, korzystać będzie ze stawek konwencyjnych pozycji 1258, jeżeli będzie zaopatrzona w świadectwo, wystawione przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Idar-Oberstein, Frankfurt n/M, Hanau, Heilbronn, Pforzheim lub Schwäbisch-Gmünd i wizowane przez właściwy konsul polski, stwierdzające, że wymieniony towar został wyprodukowany na terenie działania danej Izby Przemysłowo-Handlowej.

II.

W sprawie uniknięcia podwójnego opodatkowania oraz zabezpieczenia opieki i pomocy prawnej w sprawach podatkowych zawarty zostanie możliwie jak najszybciej specjalny układ. Umawiające się Strony wymienią w przeciągu trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszej Umowy odnośne projekty.

Warszawa, dnia 4 listopada 1935 r.

Szembek   *Moltke*
M. Sokołowski   *Dr. Hans R. Hemmen*

PROTOKÓŁ POSIEDZENIA.

Do pozycji taryfy celnej z 103:

Świadectwa będą wystawiane według załączonego wzoru przez „Danziger Bauernkammer” w Gdańsku; winny one być zaopatrzone w pieczęcie. Rząd Polski prześle Ministerstwu Finansów w Berlinie 5 egzemplarzy podpisów osób uprawnionych do podpisywania świadectw oraz wzory pieczęci.

Obydwa Rządy są zgodne co do tego, że odprawa celna była na podstawie konwencyjnej stawki celnej dopuszczalna jest tylko w urzędach celnych Marienburg i Grossboschpol.

Warszawa, dnia 4 listopada 1935 r.

Szembek   *Moltke*
M. Sokołowski   *Dr. Hans R. Hemmen*

Die beiden Regierungen werden sich über die mit der Ausfertigung der Zeugnisse zu betrauenden Stellen und über die Form der Zeugnisse verständigen.

Zur Anlage B.

1. Zu T. Nr. 272 P 1.

Den festgesetzten Vertragszollsatz wird das Münchner, Nürnberger, Kulmbacher, Würzburger, Dortmunder, Wuppertaler (Elberfelder) und Berliner Exportbier geniessen unter der Bedingung, dass es mit einer vom Verband der deutschen Ausfuhrbrauereien ausgestellten und vom zuständigen polnischen Konsulat visierten Bescheinigung versehen ist, aus der sich ergibt, dass das Bier Exportbier ist, das in München, Nürnberg, Kulmbach, Würzburg, Dortmund, Wuppertal oder Berlin hergestellt ist.

2. Die Vertragszollsätze der T. Nr. 1258 des polnischen Zolltarifs werden die vom Vertragswortlaut umfassten unechten Bijouteriewaren geniessen, die mit einer von der Industrie- und Handelskammer zu Frankfurt (Main), Hanau, Heilbronn, Idar-Oberstein, Pforzheim oder Schwäbisch Gmünd ausgestellt und von dem zuständigen polnischen Konsulat visierten Bescheinigung versehen sind, dass die erwähnten Waren im Bereich der betreffenden Industrie- und Handelskammer hergestellt sind.

II.

Über die Beseitigung von Doppelbesteuerung und die Gewährung von Rechtsschutz und Rechtshilfe in Steuersachen wird so bald wie möglich ein besonderes Abkommen geschlossen. Die vertragschliessenden Teile werden entsprechende Entwürfe binnen drei Monaten nach Inkrafttreten dieses Vertrags austauschen.

Warszawa, den 4. November 1935.

Szembek   *Moltke*
M. Sokołowski   *Dr. Hans R. Hemmen*

SITZUNGSPROTOKOLL.

Zu Nr. aus 103

Die Zeugnisse werden nach dem nachstehenden Muster von der Danziger Bauernkammer in Danzig ausgestellt; sie sind mit Stempel zu versehen. Die polnische Regierung wird dem Reichsfinanzministerium in Berlin die Abbildung der Unterschriften der zur Unterzeichnung der Zeugnisse Berechtigten und des Stempelabdrucks in 5 Stücken übersenden.

Die beiden Regierungen haben sich darüber verständigt, dass die Abfertigung der Rinder zum Vertragszollsätze nur bei den Zollämtern Marienburg und Grossboschpol zulässig ist.

Warszawa, den 4. November 1935.

Szembek   *Moltke*
M. Sokołowski   *Dr. Hans R. Hemmen*

Świadectwo.

Na podstawie udzielonego jej upoważnienia zaświadcza niżej podpisana instytucja, że niżej wyszczególnione bydło, do którego ma być zastosowana odprawa celna na podstawie konwencyjnej stawki celnej w wysokości 10 RM za jeden kwintal wagi żywej (Nr. 103 niemieckiej taryfy celnej),

- a) jest bydlęciem należącym do czystej rasy mlecznej, hodowanej w nadbrzeżnych okolicach mórz Północnego i Bałtyckiego (czarno-srokate bydło nizinne) i nadającej się do celów hodowlanych;
- b) że każda sztuka bydła zaopatrzona została w znak uszny.

Zeugnis.

Auf Grund der ihr erteilten Ermächtigung bescheinigt die unterfertigte Stelle hiermit, dass die nachstehend näher bezeichneten Rinder, für die die Verzollung zum vertragsmässigen Satz von 10 RM für 1 Doppelzentner Lebendgewicht (Nr. 103 des deutschen Zolltarifs) beansprucht wird,

- a) Rinder des Milchviehschlages, der in den Küstengebieten der Nord- und Ostsee rein gezüchtet wird, (schwarzbuntes Niederungsvieh) und zur Verwendung für Zuchtzwecke geeignet sind;
- b) dass sie jedes Rind mit einer Ohrenmarke versehen hat.

Nazwisko i miejsce zamieszkania nadawcy	Ilość sztuk bydła	Żywa waga każdej sztuki	Znaki szczególne sztuk bydła i Nr. znaku usznego

Name und Wohnort des Versenders	Zahl der Rinder	Lebendgewicht jedes Rindes	Besondere Kennzeichen der Rinder und Nummer der Ohrenmarke

..... dnia ..... 193 .....

(instytucja wystawiająca)

(pieczęć)

.....
(podpis)

..... den ..... 193 .....

(Stempel)

(Ausfertige Stelle)

.....
(Unterschrift)

**PRZEWODNICZĄCY
DELEGACJI POLSKIEJ**

Warszawa, dnia 4 listopada 1935 r.

Panie Przewodniczący,

Mam zaszczyt potwierdzić Panu, że przy sposobności podpisania w dniu dzisiejszym polsko-niemieckiej umowy gospodarczej osiągnięta została zgoda co do tego, że:

Podania niemieckich firm, dotyczące wciągnięcia niemieckich specjalnych środków leczniczych na listę specyfików dopuszczonych do obrotu w Polsce, będą traktowane przez właściwe instytucje w taki sam sposób, jak podania o dopuszczenie specjalnych środków leczniczych z innych, najbardziej uprzywilejowanych krajów. O ile ustawodawstwo polskie na to zezwala, takie środki lecznicze zostaną zarejestrowane. Wniesione już odnośne podania niemieckich firm zbadane zostaną możliwie szybko przez Komisję Rejestrowania specjalnych środków leczniczych.

Istnieje dalej zgoda co do tego, że przy ustalaniu cen sprzedażnych na zarejestrowane niemieckie specjalne środki lecznicze, nie będzie się postępowano inaczej, niż przy ustalaniu cen sprzedażnych na specjalne środki lecznicze jakiegokolwiek innego, najbardziej uprzywilejowanego kraju.

Korzystam również z tej okazji, aby ponowić Panu, Panie Przewodniczący, zapewnienie o moim najwyższym szacunku.

M. Sokołowski

Do

Przewodniczącego Delegacji Niemieckiej
Pana Rady Ambasady Dr. H. R. Hemmena.

**PRZEWODNICZĄCY
DELEGACJI NIEMIECKIEJ**

Warszawa, dnia 4 listopada 1935 r.

Panie Przewodniczący,

Mam zaszczyt potwierdzić odbiór Pańskiego pisma z dnia dzisiejszego o treści następującej:

„Mam zaszczyt potwierdzić Panu, że przy sposobności podpisania w dniu dzisiejszym polsko-niemieckiej umowy gospodarczej osiągnięta została zgoda co do tego, że:

Podania niemieckich firm dotyczące wciągnięcia niemieckich specjalnych środków leczniczych na listę specyfików dopuszczonych do obrotu w Polsce, będą traktowane przez właściwe instytucje w taki sam sposób, jak podania o dopuszczenie specjalnych środków leczniczych z innych, najbardziej uprzywilejowanych krajów. O ile ustawodawstwo polskie na to zezwala, takie środki lecznicze zostaną zarejestrowane. Wniesione już odnośne podania niemieckich

**DER VORSITZENDE
DER POLNISCHEN DELEGATION**

Warszawa, den 4. November 1935.

Herr Vorsitzender,

Ich beehre mich, Ihnen zu bestätigen, dass aus Anlass der heute erfolgten Unterzeichnung des deutsch-polnischen Wirtschaftsvertrages folgendes Einverständnis erzielt worden ist:

Anträge deutscher Firmen, betreffend die Aufnahme deutscher Spezialheilmittel in die Liste der zum Verkehr in Polen zugelassenen Spezialitäten, werden von den zuständigen Stellen in gleicher Weise behandelt werden wie die Anträge auf Zulassung von Spezialheilmitteln aus irgendeinem meistbegünstigtem Lande. Soweit die polnische Gesetzgebung dies zulässt, werden solche Heilmittel registriert werden. Die bereits vorliegenden diesbezüglichen Anträge deutscher Firmen sollen seitens der Kommission für die Registrierung von Spezialheilmitteln mit möglichster Beschleunigung geprüft werden.

Es besteht ferner Einverständnis darüber, dass bei Festsetzung der Verkaufspreise für deutsche registrierte Spezialheilmittel nicht anders verfahren wird als bei der Festsetzung der Verkaufspreise für Spezialheilmittel aus irgendeinem meistbegünstigten Lande.

Ich benutze auch diesen Anlass, um Ihnen, Herr Vorsitzender, die Versicherung meiner ausgezeichneten Hochachtung zu erneuern.

M. Sokołowski

An

den Vorsitzenden der Deutschen Delegation,
Herrn Botschaftsrat Dr. Hans R. Hemmen

**DER VORSITZENDE
DER DEUTSCHEN DELEGATION**

Warszawa, den 4. November 1935.

Herr Vorsitzender,

Ich beehre mich, Ihnen den Empfang Ihres heutigen Schreibens zu bestätigen, das folgenden Wortlaut hat:

„Ich beehre mich, Ihnen zu bestätigen, dass aus Anlass der heute erfolgten Unterzeichnung des deutsch-polnischen Wirtschaftsvertrages folgendes Einverständnis erzielt worden ist:

Anträge deutscher Firmen, betreffend die Aufnahme deutscher Spezialheilmittel in die Liste der zum Verkehr in Polen zugelassenen Spezialitäten, werden von den zuständigen Stellen in gleicher Weise behandelt werden wie die Anträge auf Zulassung von Spezialheilmitteln aus irgendeinem meistbegünstigten Lande. Soweit die polnische Gesetzgebung dies zulässt, werden solche Heilmittel registriert werden. Die bereits vorliegenden diesbezüglichen Anträge

kich firm zbadane zostaną możliwie szybko przez Komisję Rejestrowania specjalnych środków leczniczych.

Istnieje dalej zgoda co do tego, że przy ustalaniu cen sprzedażnych na zarejestrowane niemieckie specjalne środki lecznicze, nie będzie się postępowało inaczej, niż przy ustalaniu cen sprzedażnych na specjalne środki lecznicze jakiegokolwiek innego, najbardziej uprzywilejowanego kraju.

Korzystam również z tej okazji, aby ponowić Panu, Panie Przewodniczący, zapewnienie o moim najwyższym szacunku."

Dr. Hans R. Hemmen

Do
Przewodniczącego Delegacji Polskiej
Pana Dyrektora Departamentu M. Sokołowskiego.

UKŁAD

między Rzeszą Niemiecką a Rzeczpospolitą Polską
w sprawie płatności za obroty towarowe.

(Niemiecko-Polski Układ Rozrachunkowy).

z dnia 4 listopada 1935 r.

W celu uregulowania płatności za wzajemny obrót towarowy Rządu Niemiecki i Polski postanowiły co następuje:

Artykuł 1.

Płatności między Rzeszą Niemiecką a Rzeczpospolitą Polską, podlegające temu układowi, regulowane będą w Niemczech wyłącznie za pośrednictwem niemieckiej Kasy Rozrachunkowej (Verrechnungskasse), w Polsce wyłącznie za pośrednictwem instytucji (instytucja polska) wyznaczonej przez Rząd Polski w porozumieniu z Rządem Niemieckim.

Artykuł 2.

Postanowieniom niniejszego układu podlegają, z zastrzeżeniem dalszych porozumień, następujące zobowiązania niemieckich dłużników wobec polskich wierzycieli oraz polskich dłużników wobec niemieckich wierzycieli:

1. Płatności wynikające z przywozu niemieckich towarów do Polski i z przywozu polskich towarów do Niemiec.

2. Koszty robocizny w obrocie uszlachetniającym.

3. Rabaty, bonifikaty i odszkodowania; mogą one być rozrachowywane bezpośrednio z należnościami towarowymi.

Artykuł 3.

Obustronny ruch tranzytowy nie podlega postanowieniom niniejszego układu.

ge deutscher Firmen sollen seitens der Kommission für die Registrierung von Spezialheilmitteln mit möglichster Beschleunigung geprüft werden.

Es besteht ferner Einverständnis darüber, dass bei Festsetzung der Verkaufspreise für deutsche registrierte Spezialheilmittel nicht anders verfahren wird als bei der Festsetzung der Verkaufspreise für Spezialheilmittel aus irgendeinem meistbegünstigten Lande.

Ich benutze auch diesen Anlass, um Ihnen, Herr Vorsitzender, den Ausdruck meiner ausgezeichneten Hochachtung zu erneuern.

Dr. Hans R. Hemmen

An
den Vorsitzenden der Polnischen Delegation,
Herrn Ministerialdirektor M. Sokołowski

ABKOMMEN

über die Zahlungen im Warenverkehr zwischen dem
Deutschen Reich und der Republik Polen.

(Deutsch-Polnisches Verrechnungsabkommen).

Vom 4. November 1935.

Die Deutsche und die Polnische Regierung haben zur Abwicklung der Zahlungen im gegenseitigen Warenverkehr folgendes vereinbart:

Artikel 1.

Der Zahlungsverkehr zwischen dem Deutschen Reich und der Republik Polen wird, soweit es sich um die unter dieses Abkommen fallenden Zahlungsverpflichtungen handelt, in Deutschland ausschliesslich durch Vermittlung der Deutschen Verrechnungskasse und in Polen ausschliesslich durch Vermittlung einer von der Polnischen Regierung im Einvernehmen mit der Deutschen Regierung zu benennenden Stelle (polnische Stelle) abgewickelt.

Artikel 2.

Unter die Bestimmungen dieses Abkommens fallen vorbehaltlich weiterer Vereinbarungen folgende Verbindlichkeiten deutscher Schuldner gegenüber polnischen Gläubigern und polnischer Schuldner gegenüber deutschen Gläubigern:

1. Zahlungen aus der Einfuhr deutscher Waren nach Polen und polnischer Waren nach Deutschland,

2. Veredlungslöhne,

3. Preisnachlässe, Rückvergütungen und Schadenszahlungen, diese können unmittelbar mit Warenforderungen verrechnet werden.

Artikel 3.

Der beiderseitige Transitverkehr fällt nicht unter die Bestimmungen dieses Abkommens.

Artykuł 4.

Płatności za obustronny transport morski nie podlegają postanowieniom niniejszego układu.

Artykuł 5.

Obrotem towarowym w myśl niniejszego układu jest:

- a) przywóz niemieckich towarów do obszaru Rzeczypospolitej Polskiej; za towary niemieckie uważane będą takie towary, które są w Niemczech wytworzone lub które według ustawodawstwa polskiego są uważane lub traktowane jako towary niemieckie;
- b) przywóz polskich towarów do obszaru gospodarczego Niemiec; za towary polskie uważane będą takie towary, które są w Polsce wytworzone lub które według ustawodawstwa niemieckiego są uważane lub traktowane jako towary polskie.

Artykuł 6.

Dłużnicy, którzy stosownie do postanowień niniejszego układu skuteczniają do Polski płatności w markach niemieckich, winni wpłacać kwoty dłużne w dniu ich płatności na specjalne konto instytucji polskiej w niemieckiej Kasie Rozrachunkowej. Jeżeli zobowiązanie nie opiewa na marki niemieckie, to równowartość winna być obliczona w markach niemieckich po ostatnio znanym w chwili płatności średnim kursie urzędowym danej waluty, notowanym w Berlinie. Niemiecka Kasa Rozrachunkowa będzie stale komunikowała instytucji polskiej o kwotach wpłacanych w markach niemieckich.

Artykuł 7.

Dłużnicy, którzy stosownie do postanowień niniejszego układu skuteczniają do Niemiec płatności w złotych winni wpłacać kwoty dłużne w dniu płatności na specjalne konto niemieckiej Kasy Rozrachunkowej w instytucji polskiej. Jeżeli zobowiązanie nie opiewa na złote, to równowartość winna być obliczona w złotych po ostatnio znanym w chwili płatności średnim kursie urzędowym danej waluty, notowanym w Warszawie oraz wpłacona w złotych. Instytucja polska będzie stale komunikowała niemieckiej Kasie Rozrachunkowej o kwotach wpłacanych w złotych.

Artykuł 8.

Niemiecka Kasa Rozrachunkowa i instytucja polska dokonywują wypłat wierzycielom po wpływie kwot na konta specjalne powyższych instytucji.

Artykuł 9.

Straty kursowe i na procentach, które powstają przy wpłatach dokonywanych w ustalony sposób, mogą być zapłacone według postanowień niniejszego układu jedynie wtedy o ile istnieje co do tego porozumienie między odnośnymi stronami.

Artykuł 10.

Instytucji polskiej i niemieckiej Kasie Rozrachunkowej pozostawia się ustalenie, w drodze obustronnego porozumienia, tych norm techniki płatności jakie wydadzą im się konieczne.

Artikel 4.

Zahlungen im beiderseitigen Seefrachtverkehr unterliegen nicht diesem Abkommen.

Artikel 5.

Warenverkehr im Sinne dieses Abkommens ist:

- a) die Einfuhr deutscher Waren in das Gebiet der Republik Polen; als deutsche Waren gelten hierbei solche Waren, die in Deutschland erzeugt oder nach der polnischen Gesetzgebung als deutsche Waren anzusehen oder zu behandeln sind,
- b) die Einfuhr polnischer Waren in das deutsche Wirtschaftsgebiet; als polnische Waren gelten hierbei solche Waren, die in Polen erzeugt oder nach der deutschen Gesetzgebung als polnische Waren anzusehen oder zu behandeln sind.

Artikel 6.

Schuldner, die nach den Bestimmungen dieses Abkommens Reichsmarkzahlungen nach Polen leisten, haben die geschuldeten Beträge bei Fälligkeit auf das Sonderkonto der polnischen Stelle bei der Deutschen Verrechnungskasse einzuzahlen. Wenn die Schuldverpflichtung nicht über Reichsmark lautet, ist der Gegenwert zu dem im Zeitpunkt der Zahlung letztbekanntem amtlichen Berliner Mittelkurs der betreffenden Währung in Reichsmark umzurechnen. Die Deutsche Verrechnungskasse wird die eingezahlten Reichsmarkbeträge laufend der polnischen Stelle aufgeben.

Artikel 7.

Schuldner, die nach den Bestimmungen dieses Abkommens Zlotyzahlungen nach Deutschland leisten, haben die geschuldeten Beträge bei Fälligkeit auf das Sonderkonto der Deutschen Verrechnungskasse bei der polnischen Stelle einzuzahlen. Wenn die Schuldverpflichtung nicht über Zloty lautet, ist der Gegenwert zu dem im Zeitpunkt der Zahlung letztbekanntem amtlichen Warschauer Mittelkurs der betreffenden Währung in Zloty umzurechnen und in Zloty einzuzahlen. Die polnische Stelle wird die eingezahlten Zlotybeträge laufend der Deutschen Verrechnungskasse aufgeben.

Artikel 8.

Nach Eingang der Beträge auf ihren Sonderkonten zahlen die Deutsche Verrechnungskasse und die polnische Stelle die Beträge an die Begünstigten aus.

Artikel 9.

Kurs- und Zinsverluste, die bei der Zahlung auf dem vorgeschriebenen Wege entstehen, können nach den Bestimmungen dieses Abkommens nur gezahlt werden, wenn eine dahingehende Vereinbarung zwischen den Vertragsparteien vorliegt.

Artikel 10.

Es bleibt der Deutschen Verrechnungskasse und der polnischen Stelle vorbehalten, im gegenseitigen Einvernehmen die ihnen notwendig erscheinenden zahlungstechnischen Massnahmen zu treffen.

Artykuł 11.

Do wpłacania do niemieckiej Kasy Rozrachunkowej upoważnieni są tylko ci dłużnicy, którzy otrzymali zezwolenie wymagane przez niemieckie ustawodawstwo dewizowe.

Urzędy nadzoru (Überwachungsstellen) wystawiają zaświadczenia dewizowe, które uprawniają do wpłaty w oznaczonym miesiącu, w ramach specjalnie ustalonego planu importowego, a mianowicie w wysokości, która odpowiada rozwojowi zarachowań na dobro na koncie specjalnem niemieckiej Kasy Rozrachunkowej w instytucji polskiej.

Do wpłaty na specjalne konto niemieckiej Kasy Rozrachunkowej w instytucji polskiej uprawnieni są jedynie ci dłużnicy, którzy są w posiadaniu świadectwa rozrachunkowego.

Artykuł 12.

Stosowanie niniejszego układu nadzorują Komisje Rządowe wymienione w artykule 17 polsko-niemieckiej Umowy Gospodarczej z dnia dzisiejszego.

Artykuł 13.

Obydwie układające się strony zobowiązują się do nadzorowania, w ramach ich ustawodawstw, aby importerzy i eksporterzy ich krajów dokonywali względnie przyjmowali płatności zgodnie z postanowieniami niniejszego układu i aby, w celu omińnięcia rozrachunku, sprzedaż towarów z jednego kraju do drugiego nie następowała przez kraj trzeci.

Artykuł 14.

Prywatne transakcje kompensacyjne, które dozwolone były jeszcze przed wejściem w życie niniejszego układu mogą być rozwikłane w sposób przewidziany w udzielonych na te transakcje zezwoleniach.

Nowe prywatne transakcje kompensacyjne mogą być dopuszczone w przyszłości jedynie za zgodą obydwóch Komisji Rządowych.

Istniejące specjalne konta cudzoziemców dla płatności krajowych („Ausländer Sonderkonten für Inlandszahlungen“) winny być w zasadzie zniesione. O ile jednak, po obustronnem porozumieniu okaże się, że jest korzystnym dokonywać płatności wynikających z istniejących już stosunków gospodarczych między Polską a Niemcami przez takie specjalne konta cudzoziemców (istniejące lub nowe), Rząd Niemiecki zastrzega sobie prawo ograniczenia tych płatności wyłącznie do obrotu towarowego.

Artykuł 15.

Obydwa Rządy są zgodne co do tego, że odprawa celna towarów polskich w myśl artykułu 1 drugiego rozporządzenia wykonawczego do niemieckiej ustawy o reglamentacji dewizowej z dnia 24 lipca 1935 r. następować będzie w wypadku gdy importer niemiecki przedstawi zezwolenie na zapłatę towarów (zaświadczenie dewizowe) wydane przez jeden z urzędów nadzoru (Überwachungsstelle) albo dokument zastępczy dopuszczony przez niemieckie przepisy dewizowe.

Artikel 11.

Zur Einzahlung bei der Deutschen Verrechnungskasse sind nur die Schuldner berechtigt, welche die nach der deutschen Devisengesetzgebung erforderliche Genehmigung erhalten haben.

Die Überwachungsstellen stellen Devisenbescheinigungen, die zur Zahlung in einem bestimmten Monat berechtigen, im Rahmen des besonders vereinbarten Einfuhrplanes aus, und zwar in einem Ausmasse, wie es der Eentwicklung der Gutschriften auf dem Sonderkonto der Deutschen Verrechnungskasse bei der polnischen Stelle entspricht.

Zur Einzahlung auf das Sonderkonto der Deutschen Verrechnungskasse bei der polnischen Stelle sind nur solche Schuldner berechtigt, die im Besitze eines Verrechnungsscheines sind.

Artikel 12.

Die in Artikel 17 des Deutsch-Polnischen Wirtschaftsvertrages vom heutigen Tage erwähnten Regierungsausschüsse überwachen die Anwendung dieses Abkommens.

Artikel 13.

Die beiden vertragschliessenden Teile verpflichten sich, im Rahmen ihrer Gesetzgebung zu überwachen, dass die Einführer und Ausführer ihres Landes ihre Zahlungen gemäss den Bestimmungen dieses Abkommens vollziehen bzw. entgegennehmen und dass der Verkauf von Waren von dem einen zu dem anderen Lande nicht durch ein drittes Land erfolgt, um den Verrechnungsverkehr dadurch zu umgehen.

Artikel 14.

Private Verrechnungsgeschäfte, die vor dem Inkrafttreten dieses Abkommens bereits genehmigt waren, können in der Weise, wie sie genehmigt sind, abgewickelt werden. Neue private Verrechnungsgeschäfte können in Zukunft nur mit Einverständnis beider Regierungsausschüsse genehmigt werden.

Bestehende Ausländer-Sonderkonten für Inlandszahlungen sind grundsätzlich aufzuheben. Soweit jedoch nach beiderseitigem Einverständnis ein Interesse daran besteht, Zahlungen auf Grund bereits vorhandener Wirtschaftsbeziehungen zwischen Deutschland und Polen weiter über solche Ausländer-Sonderkonten (bestehende oder neue) abzuwickeln, behält sich die Deutsche Regierung das Recht vor, sie auf den reinen Warenverkehr zu beschränken.

Artikel 15.

Beide Regierungen sind darüber einig, dass die zollamtliche Abfertigung polnischer Waren im Sinne von Artikel I der Zweiten Durchführungsvorordnung zum deutschen Gesetz über die Devisenbewirtschaftung vom 24. Juli 1935 nur dann erfolgen soll, wenn der deutsche Einführer eine Genehmigung einer Überwachungsstelle zur Bezahlung der Waren (Devisenbescheinigung) oder ein durch die deutschen Devisenbestimmungen zugelassenes Ersatzpapier vorlegt.

Artykuł 16.

Układ niniejszy stanowi część składową podpisanej w dniu dzisiejszym Umowy Gospodarczej między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką i wchodzi w życie jednocześnie z Umową Gospodarczą. W żadnym wypadku nie może układ niniejszy obowiązywać dłużej od wspomnianej wyżej Umowy.

Artykuł 19 wymienionej Umowy ma do niniejszego układu odpowiednie zastosowanie.

Artykuł 17.

O ile układ niniejszy przestanie obowiązywać to zobowiązania powstałe przed dniem jego wygaśnięcia i podlegające rozrachunkowi będą jeszcze rozwikłane w drodze płatności według postanowień niniejszego układu. Konta specjalne obu stron muszą być rozwikłane zgodnie z zasadami niniejszego układu. Co do szczegółów porozumieją się obydwie Komisje Rządowe, przestrzegając interesów importerów i eksporterów obydwóch Stron.

Warszawa, dnia 4 listopada 1935 r.

Szembek   *Moltke*
M. Sokołowski   *Dr. Hans R. Hemmen*

Artikel 16.

Dieses Abkommen bildet einen Bestandteil des am heutigen Tage unterzeichneten Wirtschaftsvertrages zwischen dem Deutschen Reich und der Republik Polen und tritt gleichzeitig mit ihm in Kraft. Es bleibt keinesfalls länger in Geltung als dieser Vertrag.

Artikel 19 des genannten Vertrages findet auf dieses Abkommen entsprechende Anwendung.

Artikel 17.

Tritt dieses Abkommen ausser Kraft, so werden die vor dem Ausserkrafttreten entstandenen, unter den Verrechnungsverkehr fallenden Zahlungsverpflichtungen noch durch Zahlungen nach den Bestimmungen des Abkommens abgewickelt werden. Die beiderseitigen Sonderkonten müssen nach den Grundsätzen dieses Abkommens abgewickelt werden. Über die Einzelheiten werden sich die Regierungsausschüsse unter Wahrung der Interessen der beiderseitigen Ein- und Ausführer verständigen.

Warszawa, den 4. November 1935.

Szembek   *Moltke*
M. Sokołowski   *Dr. Hans R. Hemmen*